

Brassói Lapok

XL. évfolyam
177 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi augusztus 8

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK DÉST!

Temesvári hétvége

Mindenesetre szép az a gondolat, hogy a kormány időközönként vidéken tart minisztertanácsot.

Bizonyosan nem népszerűség-hajhászás a kormány célja, hanem az a törekvés, hogy miniszterek közvetlen kapcsolatba kerüljenek az egyes vidékekkel és megismerjék a tömegek bajait. Nemesak a román tömegeket, hanem a mieinket is, akik szintén tömeg vagyunk, jogokkal felruházott és jogait követelő impozáns tömeg.

Szeretnők hinni, hogy ezek a vikendes tanácsok meglátják majd a mi vérző sebeit is, amelyek egyre jobban szaporodnak és egyre ijesztőbben vérzenek. Hisszük, hogy a vidéki látogatások során észreveszik azt is, hogy vidéken kormányintencióvá hazudják azt a törekvést, hogy a magyar kisebbség életlehetőségét végleg meg kell szüntetni, hogy itt már nem a postásról, nem a tanítóról, nem a vasutasról és városi hivatalnokokról, hanem mindnyájunkról szó van. Mindnyájunkról, akik nem tartoznak az uralkodó nemzethez és akiket nyíltan éhhalálra ítélt a ma divatos ultranacionalizmus, amelynek eszméi királyává éppen most koronáztatja magát Hitler ur azzal a boldogtalan és jobb sorsra érdemes német nemzettel, amelyet soha sem győzhetett le az ellenség olyan nagyon, mint saját fiai.

Mi tulajdonképpen nem vidéki minisztertanácsokra vagyunk, hanem kemény és biztos bukaresti intézkedésekre. Tettekre és rendelkezésekre, amelyek útját vágják a legborzalmasabb népgyilkosságra törekvésnek, erős kézre, amely a liberális rezsim alatt nem engedte arra válni és elhatalmasodni azt a szellemet, amely végeredményében káros és végzetes azokra is, akik csinálják.

A másoktól jogtalanul elvett kenyér még sohasem szaporította meg a meglevő kenyérállományt, a jogfosztás még sohasem szült maradandó és értékes jogot és abból a politikai kolerából, amelynek bacillusait a müncheni sörházban tenyésztették ki, éppen úgy nem születhetik jólét, mint azokból, amelyeket a moszkvai földalatti üregekben termeltek ki.

Szépék és tiszteletreméltóak volnának tehát ezek a minisztertanácsi hétvégek, ha bennünket is észrevennének, ha a mi jajkiáltásaink számára is élesebb akusztikát adna a temesvári, mint a bukaresti környezet.

Igen... igen... tudjuk, hogy a mi sorainkban is vannak olyanok, akik azonos forrásból isszák az íletet, mint például a Cuvântul, amely nyíltan kimondja a nemzetvédelem általa érzett tisztai deficióját. Amelynek toll-lovagjai éppen úgy érvelnek, mint a mi, magyarságot hazudó sváb teoretikusaink. Azok is öncélúságról beszélnek, ezek is. Azok is ujságtérjesztési öncélúság és ez is. Azok is holtosai a román politikának, ezek is a magyarságnak. Azok is történelemhamisítók és ezek is.

Mindez azonban ne tévessze meg a miniszterelnök urat, akinek, tudjuk, irrtázatos belső nehézségekkel kell megküzdnie.

Lásd meg a valót Temesváron. Mindnyáján emberek vagyunk egyenlő joggal a kenyérhez és az élthez.

És higgye el, ha mondjuk, hogy mi nem akarunk egyebet.

Csak élni akarunk és csak az ehhez való jogot követeljük.

Hindenburg temetése

A holttest utja Tannenberg felé

Az összes német rádióállomások közvetítik a gyászszerbartást és a beszédeket

Neudeck, augusztus 7

Fehér mentében, jobbkezében a marsallbottal fekszik Hindenburg a ravatalon a neudecki kastélyban abban a szobájában, amelyet a volt elnök dolgozószobájának használt.

A holttestet hétfőn este szállítják a tannenbergi emlékműhöz,

amely mellett sírboltot emelnek Hindenburg pihenőhelyül.

Hitler a birodalmi elnök családjával egyetértésben véglegesen megállapodott a temetési szertartás minden pontjára vonatkozólag. Hitler a nemzetiszocialista uralom legnagyobb arányú népi megnyilatkozásává akarja avatni Hindenburg temetését.

A felvonulás megrendezésére Ster mérnök kapott megbízást, aki az eddigi nemzetiszocialista ünnepségeket és felvonulásokat is rendezte. Ster volt a rendezője a május elseji emlékeztető felvonu-

lásnak, amelyen egymillió ember vett részt, ugyancsak ő rendezte a nürnbergi nemzetiszocialista kongresszust, amelynek 500 ezer ember résztvevője volt.

Előzetes számítások szerint a tannenbergi gyászünnepélyen 250 ezer ember fog részt venni,

akiket 100 különvonattal és ezer autóbusszal szállítanak a gyászszerbartás színhelyére.

A meghívott diplomaták az éjszakát hálókocsiban töltik, mert a közeli Hohensteinban már lehetetlen hálóhelyet kapni.

Az emlékmű közvetlen közelében 4000 ember részére készítettek emelvényt, a gyászszerbartást és a beszédeket hangszórókon továbbítják.

A gyászszerbartást és a beszédeket az összes német rádióállomások közvetítik.

A tannenbergi emlékmű melletti hatalmas kereszt alatt helyezik el Hindenburg

koporsóját. A ravatal mellett külön emelvényt állítottak fel a kormány és a családtagok részére. Innét mondja el emlékbeszédét Hitler.

A gyászszerbartás befejezése után a résztvevők elvonulnak a ravatal előtt.

Ez a néma demonstráció több órán keresztül fog tartani.

A Reichstag gyászünnepélye

Hétfőn délután tartja meg a Reichstag Hindenburg-gyászünnepét a Kroll-operában. Az emelvényt végig gyászfátyollal vonták be s az erkélyeket babérral lefedték.

Kedd reggel kilenc órakor indulnak az első különvonatok Tannenberg felé. 12 indul Berlinből és 35 Németország különböző területéről.

Kedden a gyászszerbartás ideje alatt Tannenbergből tíz kilométernyi körzetben betiltották a repülőgépek közlekedését.

Lezajlott a temesvári minisztertanács

A Bánság minden baja felvonult a kormány elé

A kormánypárt elnöke már céltalannak tartja az ostrom-állapotot és cenzurát, a miniszterelnök szerint azonban még mindig szükség van rá

Memorandum-özön árasztotta el a minisztereket Temesváron

Agglegényadót ígért be a miniszterelnök az elnéptelenedés megakadályozására

Temesvár, augusztus 7

Többszöri elhalasztás után vasárnap lezajlott a bánsági tartományi minisztertanács, amelyből az ország e legfejlettebb délnyugati része számos életbevágó sérelmének a megismerését és orvoslását várta. A Bánság lakosságának minden rétege a kormány elé járult képviselői által s szövéttette legégetőbb panaszait és kívánságait, úgyhogy az államhatalom birtokosai tökéletes képet nyerhettek a való helyzetről s megláthatták tennivalóikat. Igazi politikai bucsujáró napja volt ez Temesvárnak és a Bánságnak.

A PARTVEZETŐSÉG ÉS KORMÁNY BEVONULÁSA

A vasárnapi tartományi minisztertanács előkészítésére már szombaton Temesvárra érkezett lamandi belügyi alminiszter, estefelé pedig Lepadatu vallásügyi miniszter és számos képviselő társaságában Bratianu Dinu pártelnök is, személyi titkárával, Bratianu Bébivel. Bratianu Dinut az állomáson a bánsági párttagokat képviselő Imbroane dr. elnök, Coman időközi bizottsági elnök és Nistor megyefőnök fogadta a párhívek nagy tömege élén. A pártelnök Cosma dr. képviselőnél szállott meg, aki nál este 9 órakor bizalmas pártvacsera volt.

A kormány tagjai vasárnap reggel háromnegyed 8 órakor érkeztek meg különvonaton. A tartományi minisztertanácsban Tatarescu mi-

niszterelnökön kívül Slavescu pénzügy-, Teodorescu ipar- és kereskedelmügyi, Sassu földművelésügyi miniszter, valamint Jamandi, Juca és Constantinescu alminiszterek vettek részt. A hivatalos fogadás után a kormány tagjai a Ferdinánd-szállóba hajtottak, ahol 9 órakor pártértekezlet vette kezdetét Bratianu Dinu elnökletével. Ezen a tartományi pártértekezleten a liberális képviselők és szenátorok csaknem kivétel nélkül megjelentek.

BRATIANU DINU FOLÓSLÉGESNEK TARTJA AZ OSTROMÁLLAPOTOT ÉS CENZURÁT

A tartományi pártértekezleten elsőnek Bratianu Dinu elnök mondott beszédet. Kimerítően ismertette az általános politikai és gazdasági helyzetet s beszédében kitért az alkotmánymódosítást annyit hánytorgatott kérdésére is.

— Nem szabad veszélyes lejtőkre siklanunk, — mondotta. — Az alkotmány a párt jól megfontolt, jól megszerkesztett demokratikus műve s ezért egyaránt veszélyes akár szélsőbaloldali, akár pedig szélsőjobb oldali szellemben való megváltoztatása. Az alkotmánymódosítás nem helyénvaló és szükségtelen. Egy kormány sem panaszkodhatik, hogy az alkotmány útjában volt programja megvalósítása terén.

A pártelnök tiltakozott az ellen, hogy a kormányok hibáit az alkotmány terhére írják. Ezt

a kétszíniséget el kell osztalni. — Tovább megyek, — jelentette ki ezután Bratianu Dinu. —

A liberális párt erőiesen harcolni fog az alkotmány megváltoztatásának mindennemű kísérlete ellen. Annnyival is inkább, mert a jelenlegi alkotmány módot ad a kormányoknak arra, hogy rendkívüli intézkedésekkel léphessenek fel a rendbontásokkal és zavarásokkal szemben, amennyiben lehetővé teszi az ostromállapotot és a cenzurát.

Bratianu Dinu ezután rámutatott arra, hogy Duca miniszterelnök meggyilkolása után a kormány kénytelen volt ezekhez a rendkívüli intézkedésekhez folyamodni a terrrorszervezetek ellen addig, amíg megszavaztatja az államrend hatályosabb védelmére vonatkozó törvényt. Az új törvény életbelépése óta azonban már nem látja okvetlen szükségességét a rendkívüli intézkedéseknek.

— Nem hiszem, — jelentette ki, — hogy ennek az állapotnak tovább is tartania kellene már csak azért sem, mert eredményei nem voltak meg a hozzá fűzött várakozásoknak. Azt hiszem, hogy a kormány ma már rendelkezett azokkal a rendes eszközökkel, amelyek a közrend biztosítására szükségesek. A titokban ügörgő felforgató és rendzavaró propaganda veszélyesebb.

Ezzel kapcsolatban a pártelnök kiemelte, hogy a kormánynak szabad keze kell legyen

Ciszajápolás

fontos. Ezért a fogpasztát választásánál nem szabad közömbösnek lennie. Igazán jó és célszerű a fogápolásra **NIVEA FOGPASZTÁ**-val. Lágy, könnyen habzó, egészen csodás ízű, ápolja és kiméli fogait s a leheletét tisztítja és üdíti. Csak elsőrangú nyersanyagok és innen a nagy hatás.

Bellersdorf & Co. S.A.R., Braşov

Csak

LEI
22.-

a nagy tubus

az államügyek intézésében. Ugy gazdasági, mint erkölcsi téren igen nehéz feladatok megoldása vár a kormányra s ezért a párt minden tekintetben igyekszik is támogatni.

A MINISZTERELNÖK SZERINT MEG KELL AZ OSTROMÁLLAPOT

A Kormánypárti körök beszéde után Tatarescu miniszterelnök emelkedett szólásra.

Mindenekelőtt hangoztatta, hogy itt, az ország határainak közelében, a román nép fokozottan vágyik a békére s az a vágya, hogy a régi fájdalmak feledésbe menjenek s ne folytatódjék az ellenségeskedés. A kormány a Titulescu által irányított hagyományos politika jegyében minden erejével odahat, hogy sértetlenül megőrizze a nemzeti területet.

Ezután a miniszterelnök vázolta a kormány jövőbeli programját s felemlítette a belügyi kölcsönt, az államgépezet egyszerűsítésére s ezáltal a költségvetési egyensúly biztosítására vonatkozó intézkedéseket. Majd ő is rátért az alkotmánymódosítás kérdésére. Kijelentette, hogy bármennyire tökéletes és fogyatékos is a jelenlegi alkotmány, megváltoztatásának a problémája nem időszzerű. A liberális párt éppen ezért nem is vette fel választási programjába. Hivatkozott az utóbbi időben erre vonatkozólag tett nyilatkozataira s ezuttal is leszegyezte, hogy a kormány csak akkor veszi fontolóra ezt a kérdést, ha a két illetékes jogi tényező valamelyike: a Korona, vagy a parlament felveti.

— A pártelnök ur — mondotta ezután a miniszterelnök — szeretné az ostromállapot és a cenzura megszüntetését. Ezt az óhaját mi is osztjuk. Ez azonban nemcsak mitőlünk függ, hanem azoktól is, akik gáncsolják a kormány tevékenységét és továbbra is zavarják az állam nyugalmát. Az országnak tudnia kell, hogy még ma is vannak izgatott erők, amelyek lesben állanak s készek zavargást és bomlasztást előidéző cselekményekre. Még ma is működnek azok a boszorkányműsorok, amelyek minden módon diszkreditálni igyekeznek a kormány tevékenységét, sőt a Koronát is.

Végül hangoztatta a miniszterelnök, hogy a kormány minden erejével harcolni fog továbbra is a bomlasztó erők ellen. Kiemelte, hogy a kormánynak szabad keze van s teljes mértékben élvezi az uralkodó bizalmát.

JÖN AZ AGGLEGÉNYADOI

A pártértekezlet után, délelőtt 11 órakor vette kezdetét a megyei prefektúrán a tulajdonképpeni tartományi minisztertanács, amely rövid ebédszünettel egyfolytában tartott délután fél 6-ig.

Ugy délelőtt, mint különösen délután, valószínűleg ösztönöztek a küldöttségek a kormányt, hogy előterjesszék memorandumait. Az emlékiratok tömegét adták át a miniszterelnöknek és a jelenlévő minisztereknek.

Elsősorban persze a négy bányai megyefőnök: Temes-, Arad-, Székely- és Krassó megye prefektusai tették meg jelentéseiket s terjesztették elő javaslataikat. Feltűnést keltett, hogy Nistor Demeter dr., temesmegyei prefektus többek között szóváltotta azokat a visszaéléseket is, amelyeket a Timis gabonaárterjesztő szövetkezet az állami búzafelvásárlások körül elkövetett. Nistor megyefőnök ezenkívül új igazságügyi palota építését kérte Temesvárnak, a megyei utak megjavítását s általában fokozottabb méltánylást a bányai szükségleteknek. Az aradi megyefőnök külön vasúti üzemeltetést kért Aradnak, majd kérte, hogy a kormány tegyen megálló intézkedéseket az állatkiviteli szindikátusnál történt visszaélések ellen. Előadta, hogy Birtolon Aurél és társai politikai szempontok szerint vezetik az állatkivítelt. A lugosi prefektus repterületet kért székhelyének, míg a krassó megyei prefektus rámutatott a megyében pusztító társadalmi betegségekre, továbbá az egyke-rendszer terjedésére, sőt az egyre aggasztóbb elnéptelenedésre.

Az elnéptelenedés veszélyével kapcsolatban Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány be fogja vezetni az agglegényadót, hogy ezáltal házasságra ösztönözze a férfiakat.

MEMORANDUMOK ÖZÖNE

A küldöttségek sorában a nyugdíjasok kérék árandóságai pontos kiutalását s hátralékaiknak készpénzben való kiegyenlítését, mire Slavescu pénzügyminiszter kijelentette, hogy máris intézkedett a júliusi nyugdíjak folyósítására nézve.

A hadirokkantak kérék az okmányokból rokkantakkal való egyenlőségüket s hátralékaik kifizetését.

A magyar párt bányai tagozatának küldöttsége terjedelmes emlékiratot nyújtott át a miniszterelnöknek. A memorandum főleg a tömeges elbocsátások, a piarista-rend vagyonának elvétele és a városi tanácsválasztások elődázása ügyét teszi szövé. A miniszterelnök megígérte, hogy az emlékiratot teljes jóindulattal tanulmányozni fogja, a városi tanácsválasztások sürgetésével kapcsolatban pedig kijelentette, hogy erre vonatkozólag úgys új törvény készül.

Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter délután külön fogadta a Kereskedelmi és Iparkamara küldöttségét. Kijelentette, hogy sem a kompenzáció, sem pedig a kontingentálás jelenleg érvényben lévő rendszerén nem változtathat, de azért tüzetesen tanulmányozni fogja a neki átnyújtott memorandumot s gondja lesz rá, hogy a Bányászat elegendő behozatali engedélyhez jusson.

Számos más kereskedő- és iparosérdekképviselet küldöttsége jelent még meg a minisztertanács előtt. Az egyik küldöttségnek Slavescu pénzügyminiszter kijelentette, hogy az erdőbirtásokra vonatkozólag részletes amnestiát készít elő a földművelésügyi minisztériummal egyetértésben.

VISSZATÉRT A KORMÁNY BUKARESTBE

Bratianu Dinu délután gépkocsin Resicára utazott, míg Tatarescu miniszterelnök a kormány tagjaival együtt Herkulesfürdőre ment, ahol családja üdül.

A miniszterelnök hétfőn reggel visszaérkezett a fővárosba.

Tessék kívágni és eltenni!

3. sz. SZELVÉNY a B. L. augusztusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab augusztusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátárának 1934 augusztus havi kötötét. — A szelvények és a 4 lej beszoigáltathatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizománysnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizománysnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniök, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Az osztrák lázadás rejtélyei

Rintelen haldoklik, a puccs többi hátmögötti irányítóit is kinyomozták

Nem hajtanak végre több halálos ítéletet

A puccsisták teljesen megölték Ausztria idegenforgalmát

Bécs, augusztus 7.

A július 25-iki felkelés lezárása óta az osztrák kormány erőfeszítései vizsgálatot folytattak a puccs értelmi szerzőinek kinyomozására. Már az első pillanathban bizonyos volt, hogy a lefogott terroristák mögött, Rintelenen kívül is, sokkal jelentékenyebb személyiségek állottak, akik megszervezték és irányították a lázadást.

A halálraítélt Holzweber is azt hangoztatta vallomásaiban, hogy a felkelésre egy rejtélyes: Kunze álnévet használó ember adta meg az utasítást.

A bécsi rendőrség nyomozása vasárnapra eredményre vezetett. Megállapította, hogy

a felkelés Krausz és Kunze álnévi mögött rejtőző vezetői dr. Wester Ottó ismert bécsi ügyvéd és egy magasállású állami tisztviselő, akinek nevét a hatóságok egyelőre nem hozták nyilvánosságra, Wester dr. közvetlenül a puccs után megszökött Németországba, míg az említett magasállású állami tisztviselőt a rendőrség letartóztatta.

A rendőrség jelentése szerint Wester dr. és társa volt az egész felkelés értelmi szerzője. Különösen Wester dr. fejtett ki a puccs előtt nagy tevékenységet és az összeesküvés minden szála az ő kezében futott össze.

SZALVUSZ KONDUKTUSZT KAPOTT RINTELEN FIA

Az osztrák kormány 12 óras szalvusz konduktuszt adott Rintelen Németországba szökött fiának, hogy súlyos beteg édesapját meglátogathassa.

A kormány azért járult hozzá Rintelen fiának kéréséhez, mert a volt római követ állapota ismét rosszabbra fordult és orvosai attól tartanak, hogy már nem lehet megmenteni.

JUGOSZLÁVIÁBAN FEGYVERKEZTEK FEL AZ OSZTRÁK NEMZETISZOCIALISTÁK

A Neuigkeitsweltblatt jelentése szerint az osztrák nemzetiszocialisták fegyveres felkelését jugoszláv területen készítették elő.

A lap szerint

az osztrák nemzetiszocialisták Jugoszláviában fegyverkeztek fel és onnan törtek be osztrák területre.

A jugoszláv kormány nem gördített akadályt a fegyverkezés elé és nem akadályozta meg a betörést. Az osztrák nemzetiszocialisták csak akkor fegyvereztek le, amikor az osztrák katonaság visszaverte őket jugoszláv területre.

NEM HAJTANAK VÉGRE TÖBB HALÁLOS ÍTÉLETET

Felhivatalos jelentés szerint a rendkívüli és katonai bíróságok előtt még igen sok per van folyamatban, amelyek közül egynéhány halálos ítélet is várható. Az ítéletek végrehajtására azonban nem fog sor kerülni, mert a köztársasági elnök élni fog kegyelmezési jogával és a halálos ítéleteket börtönbüntetésre változtatja át.

A kormány ezzel azt kívánja demonstrálni, hogy a béke híve és célja a nyugalom helyreállítása, nem pedig a bosszuallás.

Az állandó forrongás miatt már így is súlyos anyagi veszteségek érték Ausztriát az idegenforgalom teljes szűnetelése miatt. Az idegenforgalmi hivatal vezetője, Straffella György kijelentette, hogy az ország idegenforgalma a puccsiret óta katasztrofálisan megcsappant s a kormánynak el kell készülni arra, hogy 300 millió schillinggel kevesebb bevétele lesz, mint amennyit ezen a címen előirányzott a költségvetésben.

Sopronban is elfogtak két felkelőt

Sopron, augusztus 7.

A rendőrség letartóztatta a bécsi rendőrség két tisztviselőjét, akiknek részük volt a puccskísérletben s ezért magyar területre menekültek.

A magyar rendőrség a két elfogott rendőrtisztviselőt átadta az osztrák hatóságoknak.

Kétschillinges ezüst érem Dollfuss arcképével

A kormány elhatározta, hogy a meggyilkolt Dollfuss kancellár emlékére kétschillinges ezüst pénzt veret.

A Dollfuss-érme a Seipel kancellár emlékére veretett pénznem mintájára készül.

— Epe- és májbetegségeknek, elsősorban hólyakataarrus, epeköképződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti. Evtizedes orvosi tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra leggyakrabban úgy válik igen eredményessé, ha a Ferenc József vizet reggel éhgyomorra, kevés forró vízzel keverve isszuk.

Hitler helyettese, mint békegalamb

Rudolf Hess nyilatkozata egy párisi lapban Hitler békeszerződéséről — 15 napra beállítják a Stürmert

Páris, augusztus 7.

A Petit Parisien nyilatkozatot közöl Hess Rudolftól, Hitler helyettesétől, a melynek az ad különös érdekességet, hogy a birodalmi vezér helyettesének nyilatkozata — ellentétben meg-megújuló cselekedeteivel — csak úgy csöpög a jóakarrattól és a békevágytól.

A nyilatkozat azzal a meglepő megállapítással kezdődik, hogy

őszintébb és sokkal őszintébben is akarja a békét a mai Németország, mint a francia kormányzat,

amely különböző szándéku és beállított pártokat egyesít magába. A német diktatúra teljes kifejezője Hitler, aki — szerinte —

őszintébben és becsületesebben képviseli a német nép akaratát, mint sok francia politikus a francia népet.

Hess ezután nyomatékosan kihangsúlyozta, hogy Németországnak és Franciaországnak ki kell békülni. Ez egyformán

érdeke mindkét országnak és ezt parancsolják a gazdasági szükségességek is.

A Petit Parisien Hess nyilatkozatához hozzáfűzi, hogy minden őszinte hangj ellenére is, Franciaországnak nagyon óvatosan kell fogadni, mert Hitler is megbukhatik s a legközelebbi német „vezér” talán nem fogja ezt a békekaratot (olyan őszintén képviselni, mint a jelenlegi).

14 NAPRA BETILTOTTAK A STÜRMERT

Hitler azonban nemcsak Hess után, hanem apróbb ténykedéseiben is igyekszik a békekarat látszatát fenntartani.

A berlini Stürmert, a nemzetiszocialista párt leguszitóbb és főleg tájékozott zsidóellenes lapját

14 napra betiltották azzal az indoklással, hogy megsértett egy idegen államot.

A betiltáson kívül a lap inkriminált számát is elkobozták.

Gábor István:

MARGÓ

Ritári, Juan les Pins, Lido. Így válla-
koznak a levelezőlapok, amiket a bará-
tom küld.

Nyaral.

Pontosan értesít a tengerpart minden
szépségéről. Minden tündéret megfest,
minden élményt kidomborít, minden ka-
landot határozottan közvetít.

Egy szürke levelezőlapon elküldi mind-
azt a napsugarat, kék eget, tengerparti
alkonyt, amit ő eredetiben élvez.

Jómagam, noha legjobb barátomról van
szó, irigyen és már a tizedik lap felé tele-
gesen veszem át, pontos, mindenről érte-
sítő lapjait. Végére is, amíg ő kiélvezi
minden szépségét az életnek, kényelem-
nek, nagyszerűségnek, ezalatt én itthon
rohanok, izzadok, tüzelek, perzselődöm,
piszkolódok, porosodom.

Olykor elgondolkozom ezen a furcsa
gesztuson, ezeken a levelezőlapküldő ked-
veskedéseken. Mi ez, ha nem más, mint
annyi megszokott, buta forma, ostoba
társadalmi sablonba mártva?

Figyelem — mondják rá az emberek.
Figyelem az, hogy amíg én itt izzadok fá-
radtan, ő arról értesít, hogy a tenger hul-
lámaiban hűsül?

A figyelemet egészen másképpen kép-
zelem el. Mondjuk így. Barátom hazafe-
lé indul, egész idő alatt egy sor sem ír,
csak két nappal az indulása előtt küldi
a következő lapot: Barátom, komisz volt
ez a nyaralás. Egész idő alatt zuhogott
szünet nélkül. Két hétig tüdőgyulladás-
ban feküdtem és menet ellopták legérté-
kebb bőröndömet...

Ha egy ilyen lapot küldene, azt mon-
danám: ő az én legfigyelmesebb barátom.

*

Már annyit írtak az olvasóról s annyit
arról is, hogy kötelesség-e olvasni, vagy
sem.

Nem olvasni, elzárkózni könyvek, uj-
ságok, betűk elől — meg nem büntetett
bűn — mondja ez a drága Valéry Lar-
baud, aki mióta Elémir Bourges meg-
halt, egyike Franciaország legszorgalma-
sabb olvasóinak.

Általában kétfajta ember van: Aki ol-
vas és aki nem olvas.

Ezt azután nem befolyásolja vallás,
nemzetiség, de még műveltség sem. Mű-
velt ember is irtózik az olvasástól s
fordítva van olyan is, aki egész életén át
olvas és nem marad meg benne semmi.

Általában nem szabad soha hinni an-
nak, aki így kiált fel: „Én azért nem ol-
vasok, mert soha nincs rá időm”. Ez ha-
zugság. Ez az ember akkor sem olvasna,
ha napi tizenhat óra szabad ideje lenne
rá. A legfoglaltabb emberek azok, akik
olvasnak és akik általában kontaktust
tartanak minden megjelent kultúrjelöl-
ménnyel. Ezeknek mindig jut idő az ol-
vasásra. Kávéház, klub vagy más oltó
szórakozás helyett ennek szentelik szabad
idejüket.

Az az ember, aki nem olvas, csak át-
futja az újságokat, csak egy fogást he-
lyez el, amit nagyon ügyesnek tart. Mert
senki sem merné megkérdézni tőle:
„Uram, ön nem olvas?” És még sem csap
be vele senkit.

Általában nem hiszik el, hogy olvasni
van olyan nagy művészet, mint írni.

Olvasni tudni. Értetni a mondatok ör-
telmét. Elmélyedni a szavak mélységén
van olyan nagy teljesítmény, mint ugyan-
azokat leírni.

Olvasó és író elválaszthatatlanok egy-
mástól. Ha az egyik megszünik, a másik
már fölösleges és fordítva.

Kötelességeink vannak egymással szem-
ben. Multhatatlan, sürgős, mondhatni el-
késett kötelességeink.

Hogyan vél találni az indolens azok-
kal, akik ő miatta gondolatokat és mon-
datokat helyeznek papírra.

A nem olvasó nemcsak önmagának árt,
hanem az íróknak is és föltétlenül annak
a harmadiknak is, aki olvasás útján meg-
lette a kapcsolatot az íróhoz, de képtelen
teljesíteni annak gondolatait, csak azért,
mert a másik nem vesz újságot és könyvet
a kezébe.

Bocsolók- és bridszörültek világában, eb-
ben az antiintellektuális világban,ők a
nem olvasók, a társadalom, a kultúra, a
haladás legnagyobb ellenségei.

Hogyan szervezik át az erdélyi magyar hiteléletet?

Központi magyar pénzügyintézetet állítanak fel Kolozsváron

— így határozott a magyar párt közgazdasági szakosztálya

Fiókok működnek: Nagyváradon, Aradon, Brassóban, Szatmáron és Temesváron

Súlyos vádak két erdélyi magyar pénzügyintézet ellen

Kolozsvár, augusztus 7.

A magyar párt közgazdasági szakosztá-
lya hétfőn délelőtt nagyfontosságú ülést
tartott Gyárfás Elemér szenátor elnöke-
sével. Több kolozsvári és vidéki pénzügy-
intézeti vezető és közgazdasági szakember
jelent meg az értekezleten, melyen a ro-
mániai magyarság két legfontosabb és leg-
égetőbb gazdasági problémáját vitatták
meg: az adósságrendezés és az erdélyi
magyar hitelélet újjászervezésének a kér-
dését.

Gyárfás Elemér ismertette a magyar
kisebbség súlyos anyagi helyzetét. A
mintegy 100 pénzügyintézetben elhelyezett
200 millió lej alaptőkére és 8—900 millió
lej betétállományra becsüli azt a vagyont,
ami fölött a magyarság közvetlenül a
gazdasági krízis beköszöntése előtt ren-
delkezett.

Most minden erőnkkel arra kell töre-

kednünk, hogy megmentsük azt a va-
gyonröncsöt, ami pénzügyintézeteink össze-
roppanása után megmaradt.

Kotz János dr. (Nagyvárad) több mel-
tányosságot kér a hitelezőktől, tekintve,
hogy elsősorban magyar érdekekről van
itt szó. Hasonló értelemben beszél Fe-
hérvár István, a csiki kiküldött.

Balogh Elek dr. (Torda) indítványozza,
hogy a szakosztály

létesítsen központi tanácsadó szervet,
mely díjtalanul álljon a magánosok és a
párt rendelkezésére.

Utána ismét Kotz János dr. kér szót, a
ki élesen támadja az Erdélyi Bank és a
Magyar Általános Hitelbank üzleti políti-
káját. Szerinte ezek a bankok ugyanak-
kor, amikor a városi adóssal szemben
megértő álláspontra helyezkednek,
falusi követeléseik behajtása érdekében

a legkíméletlenebb hajszától sem riad-
nak vissza.

Gyárfás Elemér: Ne hibáztassuk csak
a magyar bankokat. Több román és szász
bankot ismerek, melyek hasonlóképpen
járnak el.

Hexner Béla (Kolozsvár) indítványoz-
za, hogy azok a bankok, amelyek képte-
lenek megbirkózni a nehézségekkel, betét-
állományaikat adják át a betéteseknek
adminisztrálás végett.

A javaslatot nem fogadják el.

Sándor József szenátor: Meg kell ala-
kitani az erdélyi magyar központi pénzügy-
intézetet.

Ma ez az egyetlen lehetséges megoldás,
amivel szánálni lehet a helyzetet.
és meg lehet kísérelni hiteléletünk újja-
szervezését. Szükséges, hogy úgy a bank,
mint a betétes megfelelő áldozattal járul-
jon hozzá a terv végrehajtásához.

Ki kell építeni a falusi hitelszövetkezeti hálózatot

Ferencz József dr. a hitelszövetkezetek
nagy hivatásáról beszél. Szerepük ma
fontosabb, mint valaha.

Különösen a falusi hitelszövetkezeti há-
lózati kiépítést tartja elengedhetetlenül
szükségnek.)

Pushás István (Gyergyószentmiklós) a
magyar kisebbség katasztrofális gazdasá-
gi helyzetének okát többek között abban
is látja, hogy hiányzott a romániai ma-
gyar hitelügy egységes irányítása és ellen-
őrzése.

Vargha László (Nagyvárad) a határszél
magyar vidékeinek pénzügyi helyzetét
vázolja. Szükségnek tartja, hogy a ha-

társvidéki magyar lakosság részére külön
pénzügyi központot létesítsenek Nagyvá-
radon, mely párhuzamosan működne a
kolozsvári központi pénzügyintézettel.

Gyárfás Elemér felolvassa a határozati
javaslatot. Eszerint

a párt gazdasági szakosztálya Kolozsvár
székhellyel magyar jellegű központi
pénzügyintézet felállítását tartja szüksé-
gesnek,

melynek élén olyan szakemberek állja-
nak, akiknek multja és tevékenysége al-
kalmas az erdélyi magyarság bizalmának
fölkeltésére.

Ennek a pénzügyintézetnek a keretében

Szatmáron, Nagyváradon, Aradon, Bras-
sóban és Temesváron bankok állítandók
fel, amelyek magukba olvasztanák az il-
lető vidékek felszámolás előtt álló kisebb
pénzügyintézeteit s altruista alapon állaná-
nak a környékbeli magyar lakosság ren-
delkezésére a hitelszükségletek kielégíté-
se tekintetében.

A határozati javaslatot a gyűlés egy-
hangulag elfogadja. Ugyanakkor elhatá-
rozzák, hogy megkeressék a párt elnöki
tanácsát is, ahonnan kikéri a javaslat-
hoz való hozzájárulást és a gyakorlati
megvalósításhoz szükséges központi fel-
hatalmazást.

Vasuti pénztáros, mint detektív

Előbb eltávolították a csendőröket, azután betörték a vulkáni vasuti pénztárba

Sebesült, jajgató ember falazott a betörőknek, amíg
felfeszítették a pénztárt...

Vulkán, augusztus 7.

Érdekes betörés történt a vulkáni vas-
uti pénztárnál.

Az éjjeli szolgálatot teljesítő vasuti
személyzet úgy éjfél felé arra lett fi-
gyelmes, hogy valaki hangosan jajvesz-
kel a peronon. Kirohantak megnézni,
hogy mi történik. Egy ember feküdt a
földön, homloka véres volt és hangosan
ordította, hogy meghal...

Faggatni kezdték, hogy mi történt, mi-
re a jajveszkelő ember elmondta, hogy a
község egyik kocsmájában megverték és
megsebesítették.

Egy csendőrmester tartózkodott ép-
pen az állomáson egy csendőrrel, akik az
éjjeli vonattal szolgálati utra akartak
indulni. Az őrmester kihallgatta a sebe-
sült embert, aztán a csendőrrel együtt
vissza mentek a faluba, hogy a sebesült
ember támadóit lefogják.

Ezután az állomás személyzete is vis-
szavonult és mivel éjjeli utas nem je-
lentkezett, ki sem nyitották a pénztárt,
csupán a forgalmista jött elő, hogy fogad-
ja a beérkező vonatot és megadja a jelt
az induláshoz.

Közben nem tűnt fel senkinek, hogy az
ordító sebesült eltűnt az állomás épüle-
téből. Nyilván azt gondolták, hogy vissza-
tért a faluba, ahol a csendőrmester a
támadók után nyomoz.

Úgy három óra körül visszaérkezett az
őrmester a csendőrrel és keresték a se-

besültet, de nem találták sehol. Amint ke-
resik, egyszerre csak észreveszik, hogy a
pénztárnál valami nincs rendben. Rö-
vid szemléldés után megállapították,
hogy betörték a pénztárba.

A csendőrök felzörgették a pénztárno-
kot, aki aztán gyorsan megállapította,
hogy a kis pénztári fiók egész tartal-
mával együtt eltűnt, viszont a pénztári
láda, amely nagyobb összeget tartal-
maz, a helyén van és érintetlen!

A pénztáros kasszáját csinált és megállá-
pította, hogy az elvitt fiókban csak 543
lej volt. Aztán az is kiderült, hogy a be-
törők a pénztáros kabátját is elvették.

A véres ráspoli megoldja a rejtélyt

A csendőrök azonnal megkezdtek a
nyomozást. A helyiségben találtak egy
eltört, véres reszelőt, amiről kétségtel-
sül megállapították, hogy ezzel feszítet-
ték fel a pénztárhoz vezető ajtót. A gya-
nu természetesen a jajgató emberre esett,
akiről kiderült, hogy nem a faluban sebe-
sült meg, hanem valószínűleg
az elpattant reszelőtől kapta a sebet a
homlokán, mikor a pénztári ajtót feszít-
tette vele.

Ez a feltevés már csak azért is valószínű-
nek látszott, mivel a csendőrök a faluban
nyomat sem találtak a támadóknak.

Meg lehetett állapítani azt is, hogy
többek voltak a betörők és amíg az egyik
kint jajgatott, a többiek nyugodtan dol-
gozhattak, mert minden érdeklődés a se-

besült felé irányult, aki a véletlen sebe-
sülés folytán kitűnően „falazhatott” társai-
nak, amíg elvégzik munkájukat. Ugy-
látszik azonban, mégsem dolgozhattak
nyugodtan, mert nagy sietségükben ott-
hagyták a pénzesládát, amelyben a nagy-
„dohány” volt és csak a kisebb fiókot vit-
ték magukkal, amit reggel meg is találtak
az állomásépület előtt, természetesen üre-
sen.

Az esetet igen nagyon a szívére vette
a vasuti pénztárnok, Rónai Lajos és a
csendőröktől függetlenül, elkezdett ő is
nyomozni. Addig érdeklődött jobbra és
balra, amíg egy nyomot követve eljutott
Iszkron községbe, ahol

az egyik kocsmában ráakadt a jajgató
emberre, aki két társával éppen az ál-
domást iszogatták.

Itt már közbelépett a csendőrség is,
mely mind a három embert letartóztatta
és megkezdte vallatásukat. Egyelőre
azonban tagadásban vannak, s így ne-
vüket majd csak akkor közölhetjük,
ha beismerték tettüket, vagy a betörést
rájuk bizonyította a csendőrség.

Mind a három egyén aninoszai illető-
ségű.

Súlyos autószerencsétlen- ség három halálos sérüléssel a fővárosban

Bukarest, augusztus 7.

Hétfőn hajnali 5 órakor, a bukaresti
Sesszén, a Diadalkapu közelében a 11.924
számu bukaresti taxi, amelyet Stoica Gri-
gore soffőr vezetett és amelyet Radulescu
Spirea, Simionescu Dumitru, Brailoiu
Nicolae bukaresti iparosok ültek, egy hir-
telen kanyarulatnál, nekirohant egy táv-
irópóznának, felrobbant és pozdoriájá-
zuzódott. A soffőr, Simionescu és Radu-
lescu halálosan megsebesültek. A többi
utasok sérülése is nagyon komoly, de nem
halálos. A három súlyosan sebesült ember
életéről lemondta az orvosok.

— Egy székely asszony tragédiája. Tudósítónk jelenti: Balogh Ferencné 24 éves, nyolcadik hónapos áldott állapotban levő gyermekével asszony a havason kaszáló férjéhez ment, ahol estefeléig kegyetlenül dolgozott. Ekkor görcsös fájdalmak jelentkeztek nála s egyedül hazaindult. Három kilométernyi gyaloglás után összeesett s minden segítség nélkül, írótató kinok között világra hozta gyermekét. A közelben dolgozók értesítették a férjet, hogy súlyos beteg feleségét és újszülött gyermekét szállítsa haza. A gyors elszállítás és a rögtön előhívott orvos azonban már nem segíthetett. A szerencsétlen asszony elvérzett. Hazaszállítása után pár órára csecsemőjével egyetemben kiszendvedt. A fiatal székely asszony tragikus sorsa iránt egész Gyergyóban osztottan részvét nyilvánul meg.

A nemzeti munka védelme jegyében

Nemzetiségi statisztikákat kért az iparvállalatoktól a munka-racionalizálási hivatal

A gyárosok erőlyes tiltakozására a minisztérium visszavonta az omni-nózus kérdőíveket — Miért ellenőrizték Aradon a nagyváradi idegen alkalmazottakat?

Bukarest, augusztus 7.

A nemzeti munka védelméről szóló törvény, akármennyire simítottak is rajta a parlament atolsó ülésein, kezdő megérlelni „idegen”-ellenes gyümölcseit. Az a féktelenül gyűlölködő kampány, amelynek során a sovíniszta román sajtó már hosszú hónapok óta napról-napra egész oldalakon keresztül a legdurvább és leg-árgapirítóbb hangon tessékeli ki, mint az államra veszedelmes elemeket, a kisebbségi polgárokat, bő aratást hozott. A póstások, vasutasok és nagyváradi városi alkalmazottak nyelvvisz-gáztatása és tömeges elbocsátása ennek a vak gyűlöletnek az eredménye, ha nyíltan ezt nem is vallják be azok, akik mindenáron menteni akarják a „veszélyben forgó” hazát és ugyan-ennek az uszító, társadalmi és nemzetiségi el-entéketek — ostromállapot és alkotmány elle-nére — büntetlenül szító sajtókampánynak a hajtása az a két legfrissebb eset is, amelyet az alábbiakban ismertetünk.

HANY IDEGEN UTASÍTOTTAK KI BIHARMEGYÉBŐL?

Mint ismeretes, a nemzeti munka védelméről szóló törvény alapján az egész országban meg-indult az idegen alattvalók jogi helyzetének a revíziója. Azt kellett megállapítani az illeté-kes hatóságoknak, hogy kinek indokolt az itt-maradása és kit lehet nélkülözni. Az idegen-ellenőrzési akciót a munkaügyi minisztérium irányította és ez a minisztérium állapította meg azt is, hogy hol működjenek a revíziós bizott-ságok. Stavri Cunesu munkaügyi államtitkár többek között elrendelte, hogy a Bihar megyé-ben tartózkodó idegen alattvalók helyzetét egy Nagyváradon működő bizottság fogja felülviza-gálni, a lokális szempontok figyelembevételével.

Eddig még ki nem derített okokból azonban a nagyváradi idegenellenőrző bizottságot nem állították és nem hívták össze és a bihar-me-gyei idegen alattvalók ügyét az aradi mun-kafelügyelőség mellett működő bizottság in-tézte el.

Még pedig alaposan. Olyan alaposan, hogy a Bihar megyében szabályszerűen tartózkodó 300 idegen alattvaló közül — és itt eltérők a ver-ziók, — állítólag „csak” 132-től vonták meg a tartózkodási engedélyt, míg a nagyváradi gyár-ipari szövetség által a bukaresti központhoz intézett panasz szerint az ottani, körülbelül 200 idegen alattvaló közül összesen 12 ember-nek engedték meg a Romániában való mara-dást, a többinek szeptember 15-ig el kell hagy-niuk az országot.

Mint a fentiekből kitűnik, a bihar megyei ide-genellenőrzés körül valami nincs rendben. Az egyik nagyváradi gyár táviratilag közölte az UGIR bukaresti központjával, hogy 28 kül-földi állampolgárságu alkalmazottja közül, aki mind nélkülözhetetlen (és azt, hogy nélkülöz-hetetlen, annyi idegenrevíziós rostálás bebizo-nyította, hiszen mindeddig meghosszabbították a tartózkodási engedélyüket), csak háromnak kegyelmezt meg Aradon. Tehát

egyetlen vállalatnál 25 embert utasítottak ki. A bihar megyei gyárpárosok ezt annak tulaj-donítják, hogy nem Nagyváradon tartották meg, mint rendesen, az ellenőrzést és az aradi bizottságban a nagyváradi munkáltatók nem voltak képviselve, hanem idegen, a helyzettel teljesen ismeretlen urak döntöttek nemcsak az idegen alattvalók, hanem azon bihar megyei vállalatok sorsáról is, amelyeknél a kiutasított emberek dolgoztak.

És ami a legfurcsább a dologban, hír szerint maga Cunesu államtitkár sem tudja, miért Aradon vizsgálták felül a bihari idegeneket, amikor ő Nagyváradot jelölte ki erre a célra és a nála interveniáló UGIR-nak azt a választ

adta, hogy a hozzá befutott hivatalos jelentés szerint az aradi bizottság nagyon konciliánsan végezte a feladatát, mert a Bihar megyében élő külföldi alattvalók 62 százalékának továbbra is megengedte az ország területén való maradást. A bukaresti UGIR-központ most érdeklődéssel várja, hogy a munkaügyi minisztérium és az általa bekért adatok kinek fognak igazat adni.

SÓHIVATAL, AMELYNEK MÉRÉG-FOGAI VANNAK

A nagyváradi esetben mégis idegen alattva-lókról van szó, akiket a nemzeti munka védel-méről szóló törvény alapján a hatóságoknak jo-guk van kiutasítani, még akkor is, ha ebből a román közgazdaságnak és így magának a ro-mán államnak is kára van. De sokkal súlyo-sabbnak indult egy másik hivatalos akció és ha utolsó pillanatban nem kerekedik felül a jó-zan ész, országra, sőt világra szóló botrány lett volna ebből az elhamarkodott és érthetetlen háttérű intézkedésből. Arról van szó, hogy a kereskedelmi és ipartügyi minisztériumnak van egy furesa hivatala, a munka-racionalizálási bi-

vatal, amelyet eddig mindenki ártalmatlan só-hivatalfélének hitt.

Most azután kiderült, hogy az „ártatlan” munka-racionalizálási hivatalnak mérgefogai vannak, amelyekkel bele akart marni — a kisebbségi alkalmazottakba.

A legnagyobb titokban, szigorúan bizalmas jel-zéssel, nemrég körlevelet intézett valamennyi iparvállalathoz, amelyeket arra kért fel, hogy töltsék ki a mellékelt kérdőívet. A mellékelt kérdőívben pedig azt kellett feltüntetni rubri-kák szerint, hogy a vállalat alkalmazottai ho-gyan oszlanak meg nemzetiségi szempontból. A kérdőív nagy konsternációt keltett a vállalatok körében, amelyek felháborodással jelentették az esetet az UGIR központjának. Végül is a gyár-ipari szövetség intervenciójára a kereskedelmi és ipartügyi minisztérium, amely belátta, hogy a munka racionalizálásának nemzetiségi alapon nincsen meg a leg törvényesebb és legalkot-mányszerűbb színeze és az egész akciót le-fújta. Most ment ki az értesítés a gyárvállala-tokhoz, hogy a munka-racionalizálási hivatal kérdőíveit nem kell kitölteniük.

Nem érdektelen...

Kilakoltatási pör, melyben a törvénykező bíró játssza a „puifer” szerepét

Vajon kinek a szíven fekszik a dévai Fehérkereszt-szálloda ügye, hogy az igazságügyi minisztérium megfigyelő vizsgálóbiztost küldött ki a járásbírói tárgyalásra?

Kétfoldali elfogulási kifogás a bíró ellen, aki nem érzi magát elfogultnak...

Déva, augusztus 7.

Egy kilakoltatási per rendes körülmények kö-zött ritkán érdemel annyi figyelmet, hogy ér-deemes volna cikkben foglalkozni vele. Bérbe-adó és bérlő között elég gyakori a nézetelté-rés, amikor a bíróságnak kell igazságot tenni.

Amde más a kilakoltatási per, ha a szereplő személyek, mint jelen esetben, nem közönséges polgárok, hanem közéleti tényezők és az út-

központ nem annyira a per tárgyi része, mint inkább a politika, amely ott rotyog nálunk minden üstben.

Hát még ha olyan kilakoltatási perről van szó, melyben a törvénykező bíró játssza a „puifer” szerepét!

Nemrég terjedelmes cikkben számoltunk be arról a tengeri kigyóvá dagadt bérleti ügyről, amelynek szereplői Déva város tanácsa és Gro-za Péter volt miniszter és érdektársai.

Ezer lej és egy miniszteri névjegykártya

Groza és társai, mint az „Orient”-konzorcium tagjai, bérbevették a várostól 10 évre a Fehér-kereszt szállodát és amikor a szerződés lejárt, a város többször megismételt árlejtés után, a melyen Grozáék is részt vettek, a szállodát Gurbán piski vasúti vendéglősnak adta bérbe.

Az új bérlőt az árlejtésen egy miniszteri név-jegykártya protezsálta, de ettől függetlenül, ezer lejjel több bért is ígért a szállodáért, mint a régi bérlők s így a város neki ítélte oda a bérletet.

Közben azonban megjelent az új lakbérleti törvény, amely a bérleti szerződések érvényét egy évre meghosszabbítja. Mire a régi bérlő-konzorcium kijelentette, hogy

nem adja át a szállodát az új bérlőnek, ha-nem el törvényadta jogával és a lakbérleti törvény lejártáig bentmarad a bérletben.

Ezzel szemben az új bérlő is ragaszkodott az árlejtésen neki odaitélt és a minisztérium által is már jóváhagyott szállodai bérlethez, mire a tanács egy ülésen elhatározta, hogy Grozáékat bírói uton kilakoltatja a szállodából...

A város alászpontja az volt, hogy mivel Gro-záék bérleti szerződése az új lakbérleti törvény előtt már lejárt, a meghosszabbításra nem tart-hat igényt, amivel szemben Grozáék azt vitat-ták, hogy a törvény intézkedése rájuk is vo-natkozik, mert a szállodából még nem költöz-tek ki és a bért folytatlagosan fizetik.

Egyszerű jogi véleménykülönbség — ugye-bár — melyben a bíróságnak kell dönten. Csakhogy...

A városi ügyész megcsinálta a beadványt a járásbíróshoz, melyben kéri, hogy Grozáékat

a Fehérkeresztből lakoltassák ki. Mikor sor ke-rült az ügy kiosztására,

a négy dévai járásbíró közül három bejelen-tette, hogy az ügyet nem tárgyalhatja, mert: egyik rokona Grozáknak, a másik perben áll a volt miniszterrel, a harmadik pedig politi-kai ellenfele...

Az ügyet így a negyedik járásbírónak, dr. Dónáth Géának osztották ki, aki az ügy sür-gősségére való tekintettel hamar ki is tűzte a tárgyalást.

Az első tárgyaláson kitűnt, hogy dr. Alma-sescu Ulpiu városi ügyész élesen összekapta dr. Groza Péterrel és a konzorcium másik kép-viselőjével, dr. Kolosy Márton ügyvéddel.

Groza kijelentette, hogy a szállodából való kilakoltatási perben politikai ellenfeleinek ke-ét látja, hogy

a tanács sem saját elhatározásából, hanem felsőbb nyomásra tette folyamatba ezt a pert és ezért körömszakadtáig védeni fogja jo-gait.

Köszasz csatározások után Groza bejelenti, hogy elfogulási kifogást emel a bíróság el-len, amely politikai befolyás alatt áll, amit többek között azzal indokol, hogy a járásbíró-ság többi tagjai önként visszavonultak ügyének

Nem akarok megöszülni!

„FLOREAL” hajregenerátor

csalhatatlan szer az egészséges és természetes hajszin visszanyerésére az őszülés ellen való védekezésre

Nem hajfesték!

1 üveg ára 60 lej.

Biztos eredmény!

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea

tárgyalásától. Dr. Dónáth bíró személye iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetik, de véle-ménye szerint ő is presszió alatt áll, azért ké-ri, hogy a pert tegyék át a gyulafehérvári tör-vényszék területén működő valamelyik járás-bíróshoz.

Dr. Dónáth járásbíró hosszas meggondolás után elutasítja ezt a kifogást és kijelenti, hogy tízéves bírói multja alatt mindenkor megőrizte pártatlanságát és nem lát okot fennforogni, amiért vissza kellene vonulnia ennek az ügy-nek a tárgyalásától.

MEGLEPŐ FORDULAT...

Most egy érdekes és váratlan fordulat tör-tént.

Másnap megjelent a tárgyaláson az igazság-ügyi minisztériumnak egy kiküldött inspekto-ra, hogy mint felügyelő vegyen részt a tárgya-láson és folytasson le vizsgálatot.

Az történet ugyanis, hogy Gurban aláírással bejelentés érkezett az igazságügyi miniszteri-umhoz, melyben azzal vádolják Dónáth járás-bíró, hogy Grozáék javára elfogultan tárgyal-ja az ügyet, mire

a minisztérium azonnal intézkedett, valószi-nüleg táviratilag, hogy Popescu kolozsvári táblabíró szálljon ki Dévára és folytasson le vizsgálatot.

...Nem érdekes? Előbb Groza emeli a bíró ellen az elfogulási kifogást, aztán pedig — nem is a per másik szereplője, hanem egy har-madik személy, aki a perben érdekelve van ugyan, de jogi szempontból a perhez semmi kö-zze —, de a minisztérium mégis azonnal intéz-kedik!

— Mi ez, ha nem politikai machináció?! — mutatott rá Groza azonnal a tárgyaláson erre a szokatlan eljárásra.

A kilakoltatási per tárgyalásán ezután, mint megfigyelő, az igazságügyi minisztériumi ki-küldött táblabíró is részt vett.

A többi talán már nem is érdekes.

Grozák bejelentették, hogy a város permeg-indító határozatát megtagadták a temesvári revíziós bíróságnál és ennek alapján kérték, hogy a járásbírószék szüneteltesse a pert, amíg a revíziós bíróság itélkezni fog. Dónáth bíró helyt adott a kérésnek és a polgári perrend-tartás 294. paragrafusát alkalmazta, amely ki-mondja, hogy ha más fórum előtt a perre be-folyással bíró másik per folyik, az ügy felfüg-geszthető, amíg ott döntés történik.

A táblabíró-inspektor ezután éjfélig tanulmá-nyozta a kilakoltatási per aktáit, majd más-nap elutazott, hogy jelentést tegyen a minisz-teriumnak...

VAJJON KINEK A SZÍVEN FEKszik?

Igy lesz bolhább elefánt, egyszerű jogi kér-désből tengeri kigyó, ha a politika kavargatja a vizet zavarossá.

Ennek az ügynek, amely a járásbíróshoznál egyelőre szünetel, ugylátszik máshol is van folytatása, nemcsak a bírói fórumok előtt. Va-laki nagyon a szíven viselheti a Fehérkereszt szálloda sorsát, ha a minisztérium olyan tűne-ményes gyorsasággal küldte ki inspektorát egy vasuti restis egyszerű bejelentésére.

Sajnos, máskor ennél sokkal nagyobb, orszá-gos ügyekben kevésbé fürgén jár el a minisz-terium!

És jövő vasárnap?

Akkor kirándulunk és élvezzük a napfényt. Le kell kopognunk, hogy a nap tényleg süssön. És előzőleg idejében gondoljunk a Leokrémmre, melynek segítségével gyorsabban és egyenletesebben barnulunk és mely csökkenti a napzsúros veszélyét.

Elegáns doboz Lei 15.- és 30.-
Chlorodont S. A. R., Braşov

LEOKREM
nap-vitamin

Rögtönzött „bukolika“

A Dés felé rohogó motoros ablaka mögött meglehetősen egyhangú tájképet vonul el futószalagon a fürkésző szem előtt... Jelentéktelen dombok és igénytelen völgyek olyan szép számban akadnak, hogy igazán nincs mit panaszkodni! Az egykedvűen szemlélgető tekintetbe azonban gyakran mélabu vegyül, amint egy-egy veszélytelenebb dombhajlatban, mint megannyi hanyagul odavetett paeni, apró tanyai viskók meszelt falai fehérlelenek fel... Az embernek nincsen szüksége hosszúsági és szélességi vonalakra, holmi nagyképű, tudákos délkörökre, hogy ezeknek az eldugott fészkeknek földrajzi fekvését pontosan meghatározza. Egyszerűen csak annyit mond: „az Isten háta mögött“...

A tájékról valósággal leri, hogy a meglapuló putrik lakosai bajosan tartanak lépést a megkerült világ vadul száguldó eseményeivel... Hogy valamilyen hír elszármalyon ide, ahol a madár se jár! Nevetséges! Annak a vörösszoknyás asszonynak, ott a keresekut mellett, legnagyobb gondja, hogy az a zöldrezomán-pozott bőgre megint tiszta legyen!!

Erzem, látom, irigylem!!!
Nem tudnak itt semmiről semmit...
Hindenburg halála! Hát még mit nem! Doll-fuss meggyilkolása! Ugyan, kérem! Még azt is kötve hiszem, hogy Hitler létezéséről halvány sejtelmük volna...

Turják a tunya földet hajnaltól-napestig! Verejtek csorog a sziklák rögökre. Az életüket, az erejüket hagyják ott a barázdában. Este holtfáradtan hanyatlanak fekvőhelyikre, de reggel korábban kelnek, mint a nap...

Egyik hét olyan, mint a másik...
Legfeljebb annyi változatosság, hogy Pistának bevették a kocsmában a fejét, vagy Erzi, az a szegénytelen...

Boldog vidék! Pompás vidék!
„Isten háta mögött...“
Mond már, hogy a munka baromi, hogy minden más, csak nem emberi...
Mégis Eldorádó!

Nem félik a halált! Nem élet az életük, de gyanutlanok! A bombavetőket mit sem sejtő fiatalok tanyáit döntik majd halomra!
Tehénfejés, libatömés, kukoricakapálás közben úszkásodnak meg. Gyanutlanul!!
Tündér halál! Csodás halál!

Szamosmegyei művészeti hírek

ENYEDI BALINT ÉS SZTOJKA LÁSZLÓ, a széles körben ismert fiatal és tehetséges költő, nagy fába vágta a fejszéjét... Szeptember folyamán, szamosújvári műkedvelők közreműködésével, Désen szabadtéri előadásban készülnek színrehozni Madách halhatatlan remekművét: „Az ember tragédiáját“... Az előadás, eddigi tervek szerint, a dési református iskola tágas udvarán lenne... A két agilis rendező szép sikert remél a darab előadásától, amely valóban nagyszabású eseménynek ígérkezik... Szamosmegyében nem nagyon kergették eddig egymást a szabadtéri előadások és ezért úgy a dési, mint a szamosújvári intellektuál-közönység az úgy komolysághoz méltó érdeklődéssel tekint a rendezők figyelemreméltó kísérlete elé. Eláruljuk még, hogy „Az ember tragédiáját“ tiszteletbeli előadásban, a reflektorok hatástkeltő fénye mellett akarják a közönségnek bemutatni...

★

Farkas Sándor, a haladó szellemű fiatal dési költő, még e hónapban „Kövesetek“ című verseskötetével lép a költészet barátai elé. A kötet címlapját Lázár Éva, az ugyancsak fiatal és kitűnő dési festőművész rajzolja. A „Kövesetek“ ismertetésére annakidején még visszatérünk.

Színházi mérleg

Néhány napja mondtak csak bucsut a színháznak Désen, de ha néhány hét is telt volna el azóta, a hálás közönség valószínűleg még mindig róluk beszélne...

Nagyon tisztességesen viselték magukat! — nyilatkozott a Földes-féle színtársulat egyik főszíndarabja — 59 előadást ígértek és annyit is tartottak! Ilyesmire még nem volt precedens vidéken! Mindig közbejött valami! Ezuttal azonban úgy „klappolt“ minden, hogy csupa csuda! És még valami! Emberemlékezet óta nem volt ilyen hosszú színi szezon Désen!

Elmeséli még, hogy a bucsulőadásban, amely alkalommal a „Tabáni orgona“ került színi, jöllehet a társulat a tágas Csizmadiaszoborban játszott, annyi közönség jelent meg, hogy fele kiszorult a tereméből. Valóságos ostromot indítottak a pénztár ellen és közelharcot vívtak a jegyekért...!

A Földes-színtársulat, amelyet Dész mindig szeretettel vár vissza, jelenleg a szamosmegyei Bethlenben játszik, majd visszatér Szamosújvárra, ahol „utószerezt“ tart... Sok hasonló sikert továbbra is!

Dési szabadságom:

Plakát-barométer,

amely mindig hajszálnyi pontossággal megmutatja Socaciu Benedek alispán ur tartózkodási helyét...

Amennyiben a jó dési polgároknak ügyes-bajos dolguk akad elintézendő Socaciu Benedek alispán ural, a gondviselés különös ügyéből nem kell a megyeházára baktatniok, hogy ottléte felől érdeklődjenek. Megkönnyíti dolgukat a „plakát-barométer“, amely az alispán ur pillanatnyi tartózkodási helyét csallhatatlanul és pontosan elárulja...!!

Az eset ugyanis a következő:
Ha falragaszokat látsz deszelegni a dési házak falain, tudd meg, oh, jámbor adófizető, hogy a szőbanforgó megyei korifeus a városban időzik. Erre mérget vehetsz, sőt az adóhivatal kilincsenek gyakori megmarkolásától kérges tenyeredet is a tűzbe teheted!

Ha viszont kopárak a házfalak és egyetlen színes papírrongy sem bontja meg a malter egyhanguságát, úgy akár rögvessz visszafordulhatsz, mert potyára kopogtatnál az alispáni hivatal ajtaján. Más-ként a fentebb említett megyei nagyság esetében hivatalos minőségben járál valamelyik szamosmegyei faluban... Erre mérget vehetsz stb. (lásd előző bekezdés zárószavait!)

Belátom, hogy így, minden felvilágosítás nélkül, kissé magas lehet az egész ügy neked, jöllehet csipetnyi ördögösség sincsen benne!

Mert:

a szamosmegyei hírlapok és egyéb nyomtatványok cenzurálásának unalmas és nyomasztó munkája tudvalevőleg az alispán ur vállain nyugszik. Olyankor, a mikor Désen vesztegel. Am, ha hivatalos ügyben éppen távol van a várostól, úgy természetesen semmilyen plakát nem kerülhet az utcára, valamint semmilyen újság nem hagyhatja el a nyomlát addig, amíg haza nem érkezik...

Ez az egésznek a nyitja!

Az, hogy a dési lapok ilyen esetekben olykor tekintélyes késéssel látnak napvilágot, más lapra tartozik! (Nem a dési lapokra!!)

Ami pedig a plakátokat illeti, node, mit sopánkodjunk! A közönség gyakran csak akkor szerez értesülést a táncmulatásokról, amikor a rendező már régen elfelejtette, hogy egykor — úgy emlékszem — tényleg tervbe vettek ilyesmit...

Megbizható helyen mássik, hogy Socaciu ur minap a „Szamosvölgyi Napló“-ból egyetlen tollvonással törölte azt az őszinte megállapítást, hogy „köves a strand!“ Azzal az indoklással, hogy „a polgármester megharagszik!“

Gyengébbek kedvéért: ez az, amit Désen „államvédelem“-nek neveznek!

Pusztulunk, veszünk!

Teljes pusztulás felé rohan a maroknyi szamosmegyei magyarság!

Kénytelen vagyok mindent a hallottakhoz híven megírni! A legcélszerűbb szépítés vagy palástolás nélkül!

A dési magyarságot megfelelő vezető hiányában az a veszély fenyegeti, hogy az idő sodrában teljesen elisorvad és aszimulálódik!

Ennek a lanyhaságnak tulajdonítható, hogy a magyar párt képviselőválasztógyűlésein is legfeljebb ha 10—15 ember jelenik meg. A szamosmegyei magyarságot az erélytelen vezetők rászoktatták a fásultságra és a közönyre, amely hovatöbb a legteljesebb tragédiához: a feloldódáshoz és a megsemmisüléshez vezet!

Minden a szervezésen mulik!

A falusi magyarság olyan mértékben beszél már folyékonyan románul, mint a milyen gyorsasággal felejté a magyart!

A megye lakosságának csak 15 százaléka magyar. Amiért azonban maroknyi, nem jelenti még azt, hogy az elkallódásba kell taszítani...!

Fiatalkorúak vezetőket sürget a szamosmegyei magyarság helyzetét! Amíg nem késő! Désen egész sereg olyan magyar intellektus él, aki ezt a szerepkört, az eddigiekkel megfelelőbben és jobban tudná betölteni!

A lebontott Turul-emlékmű helyén a város szobrot akar emelni Mihali Tivadarnak...

Megemlékeztünk már arról, hogy a dési főteret díszítő Turul-emléket, illetőleg az emlékmű csonkján maradt talapatát éjnek idején barbár kezek teljesen lerombolták. Az egykori talapatnak, amelynek gyorsan minden nyomát eltüntették, most már „hült helye van“... Néhány négyzetméternyi folytonossági hiány a kövezet kockái között, ennyi minden, a mi arra mutat, hogy a főtéren valamikor Turul-emlékmű állott. Ha ugyan emlékszik még rá valaki...!!

Az úgy most ismét időszzerűvé vált, a mennyiben a város a kérdéses helyen szobrot akar emelni Mihali Tivadarnak, a nevezetes „memorandumpör“ egyik közelmúltban elhunyt szereplőjének, aki az impériumváltozás után Szamosmegye első prefektusa volt.

A jószándéknak csak az a szépséghibája, hogy pénz még ilyen célra sincs a város kasszájában. Kiszívárgott hírek szerint az illetékesek most azzal a kérésrel fordultak Mihali Tivadar jómódban élő özvegyéhez, hogy járuljon hozzá néhány férje szobrának felállítási költségeihez...

A válasz még nem ismeretes. Annyi bizonyos viszont, hogy amennyiben a volt prefektus özvegye valamilyen okból nem támogathatná a szobor-bizottságot, úgy

40 millió kilowatt-óra...

A Szentbenedeki Villamosművek R. T. amely Szamosmegye legnagyobb üzemé, most ünnepelte 25 éves jubileumát. A tekintélyes vállalatot, amely Des és Szamosújvár mellett egész Szamosmegyét ellátja árammal, gróf Korniss Károly alapította 1909-ben.

Az üzem Hoór-Tempis Mór és Knizsek Károly műszaki igazgatók vezetése mellett indult meg (az utóbbi jelenleg vezérigazgatója a villamosműveknek). A negyedszázados évfordulóját ünneplő üzemnek 40 millió kilowatt-óra teljesítménye.

Dési sport-vese...

Az alábbiakban pedig felsoroljuk Des egyetlen labdarúgócsapatának, a „ceferistákból“ toborzódott „Someș“-nek összes hibáit és eredményeit...

Kezdjük talán a hibákkal!

Tehát:

- Hiányzanak a jó játékosok!
- Ugyanaz trénerben!
- Vezetőkben dettó!

Lássuk az eredményeit is:

- Ritkán játszik!
- Olyan udvarias, hogy mindig az ellenfelet engedi nyerni!
- Valamikor prima játékosai voltak, akiket azonban részint Tordára, részint Kolozsvárra „szípkáztak“!

Szóval!!

Harc a dési kánikula ellen

Ilyenkor, nyáron, természetesen Désen is kánikula van, még pedig olyan, amilyennel a nagyvárosok közül is csak kevés dicsekedhetik...! Nem hiszém, hogy Párisban, vagy Londonban verejtékesebb arcokat lehet látni, mint ebben a szamosmegyei „metropolisban“...

A rossz nyelvek azt mondják, hogy ezek a fénylő csöppek a sok gond és a gyatra fizletmenet miatt tűnődnek elő a dési polgárok és polgárok homlokán... Ez a verzió gondolkozásra késztet, viszont beszéltem olyan illetővel is, aki határozottan és becsületszárra állította, hogy az emberek itt tegnap is izzadtak!! (Vajjon máshol is?)

Misem természetesebb tehát, minthogy a kánikula elleni védekezési módokat iránt érdeklődtem. Megtudtam, hogy a désieknak 6 lej belépti-díj ellenében (szíves figyelembe ajánlom a kétszerte drágább kolozsvári strand vezetőnekl) pompás strand áll a rendelkezésére. Fél-tucat lej ellenszolgáltatásaképpen a désiek a Szamos hűvös vizében lubickolhatnak! Kolozsváron ugyanezen élvezet, — amint megemlíteni bátorítottam, — duplájába kerül! Ugyanabban a folyóban! Mégis csak... izé, diszkrétebb árat számíthatnának!!

Mesélik, hogy hétköznapiakon átlag 300, vasár- és ünnepnapokon pedig 4—500 fürdőző lepi el a dési strandot.

A „szemérmesebb“ désiek, — amint titkos informátoromtól értesülök, — a kevésbé népes és eldugottabb helyen levő Désaknára járnak tisztálkodni. A természetes sós-fürdőt főleg öregebb iparosok látogatják, akiknek prűdségük meglehetősen sokba kerül. A menettérti autóbusszjegy Désből Désaknára ugyanis 40 lejbe „kóstál“, míg a strandjegyért újabb 12 lej kell leszurkolniok. Borsos mulatság! Minden más kiadástól függetlenül: 52 lej „per kopolyt“! Node; fő a szemérem, nem igaz?

Akik az autóbussz-költséget meg akarják takarítani, azok gyalog sétálnak Désaknára, a mely a várostól mindössze nyolc, szokatlanul rövid kilométernyi távolságra fekszik...

Utaz, aki Désre vetődés, ne csodálkozz azon, ha ezeknek a hőgutával fűszerezett nyári napoknak egyikén néptelen utcákra bukkanst! Egész Dés a vízben csücsül!! És pillanatra szűcsenek kint a vízből...

Augusztus 11-ikén, SZOMBATON jelenik meg

KÁROLY SÁNDOR

»1984«

c. regénye, amely a B. L. és a N. U. juliushavi ajándékregénye.

Lélegzetvisszafolytva olvashatja az olvasó az elkövetkezendő ötvenedik esztendő tükörképét, amely a háború borzalmain át a jószág és az emberi tisztesség felé mutat.

Szovjet-repülőraj jön látogatóba Bukarestbe?

Páris után állítólag a román fővárosban is bemutatkozik a Szovjetszövetség légügyi vezérkara

Bukarest, augusztus 7

A román—orosz kapcsolatok felvételének s barátságos fejlesztésének első hatalmas jellegű megnyilvánulása lesz egy szovjet-repülőraj bemutatkozó látogatása a fővárosban. Amint a Dimineata értesül, Párisból Moszkvába visszatérőben a hét vége táján Bukarestbe érkezik egy három nehéz bombavető repülőgépből álló raj, amellyel a szovjetkormány nyolc hivatalos légügyi képviselője is utazik.

A szovjet-repülőraj augusztus 8-ikán érkezik Párisba, hogy visszaadja Pierre Cot francia légügyi miniszter tavalyi moszkvai látogatását. A rajnak mind a három gépe négy-négymotoros bombavető s 22 főnyi legénységén kívül nyolctagú kormánymisszió repül vele, élén Unsicht-tal, a Szovjetszövetség polgári légügyi hivatalának főnökével, Hripin-nel, a légi haderők vezérkari főnökével és Harmalovval, a légügyi intézet igazgatójával.

A látogatóban járó repülőraj Kiev, Lemberg, Bécs, München és Strassburg felett leszállás nélkül száll Moszkvából Párisba, ahonnan néhány napi időzés után, állítólag, egyenesen Bukarestbe jön.

A bukaresti látogatás hírét eddig nem erősítették meg hivatalosan.

Felhívás Maniu ünneplésére

Bukarest, augusztus 7.

A Maniu tündető ünneplését előkészítő bizottság, amely — amint már jelentettük — augusztus 14-én este hatalmas, előreláthatólag 20 ezer terítékes diszvacsorát rendez tiszteletére a fővárosban, felhívást bocsátott ki, amely a következőképpen szól:

„Abban a meggyőződésben, hogy a politikai felfogásbeli különbségek teljesen összeegyeztethetők a lovagias magatartással és az ellenfél erkölcsi személyiségének tiszteletével, szem előtt tartva továbbá, hogy azoknak a mindenfajta veszélyeknek a közepette, amelyek az országot fenyegetik, a politikai ellenségeskedésnek a rágalmazásig és hamisításig való elfajulása a nemzeti lélek veszedelmes lezülléséhez vezetne s attól az óhajtól vezettetve, hogy ünnepeljük a múltbeli nemzeti harcok rettenthetetlen zászlóhordozóját s egyben a mai politikai kiüldöztetés között a szilárd jellemet, — elhatároztuk, hogy politikai színezetre való tekintet nélkül bankettet rendezünk Maniu tiszteletére.”

A rendezőbizottság szerdán este tartja következő ülését Filipescu Grigore konzervatív-párti vezér elnöksége alatt. Ezen az ülésen állapítják meg a diszvakoma szénokainak a névsorát. Eddigi tervek szerint az augusztus 14-ikére tervezett monstre-banketten mindössze öt szónok fog beszélni, hogy ezzel is méltóságosabbá tegyék Maniu ünneplését.

Itt említjük meg, hogy a kolozsvári Patria-ban, amely tudvalevőleg a vajdaszták kezén van, a vasárnapi számában „Üszkös seb” címen vezércikk jelent meg Agarbiceanu Ion lelkész tollából. A cikk politikai körökben nagy felzúdulást kelt, mert szintén megbotránkoztatással foglalkozik a Maniu becsülete elleni támadásokkal. Már pedig a Patria vezércikkei, köztudomásulag, előzetesen mindig bemutatják Vajdának. A cikk képtelenségnek, szégyenletesnek és kétségbeesítőnek tartja, hogy a Skoda-botrányt Maniunak, az embernek a kompromittálására s Maniunak, a politikusnak a tönkretételére akarják felhasználni, mintha a román közéletben nem lett volna és nem volna most is annyi valószínű botrány, amely az országot a saját és a külföld szemében egyaránt lecsúszítja. A vezércikk így végződik:

„...A züllés végső határához érkezünk, felfalni készülünk a nemzet legjobb fiait, kannibalizmusha estünk... Azoknak, akik ezt a perverz élvezetet megkísérelték, meg kell kapniuk büntetésüket s egyszersmindenkori ki kell küldölni őket a románság közösségéből...”

Abban a tényben, hogy ez a cikk a Patria-ban megjelenhetett, közeledési és békülékenységi lépést látnak Vajda részéről Maniu és csoportja felé.

A második számú békenyilatkozat

Jelenlegi határaink között akarunk maradni!

— jelentette ki Hitler a Daily Mail-nek

A kancellár elparentálta Hindenburgot a birodalmi gyűlésben

Egy párisi lap szerint Hitler „minden németek császárává” akarja magát kikiáltatni

Berlin, augusztus 7.

Hétfőn délből 12 órakor vette kezdetét a birodalmi gyűlés. A Kroll-opera előtti téren hatalmas tömeg szorongott, mely az épület homlokzatára felszerelt hangszórók útján hallgatta végig az ülésteremben elhangzott gyászbeszédet. Belső a diplomata részére fenntartott tribünök zsufolásig teltek meg. A képviselők barnainges egyenruhában jelentek meg, Göringgel együtt, aki megnyitja az ülést, majd jelt ad az állami zenekarnak, mely Beethoven „Coriolanus” nyitányát intonálja.

Ezután Hitler emelkedik szólásra. — Hindenburg ur — fordul a halott elnök jelenlévő fia felé — Hindenburgné asszony, gyászoló család, német nép férfiai és asszonyai! Hetek óta mély aggodalommal fordult a német nép az elnök betegsége felé, akikt a sors akarata emelt a német nép fölé. Csak most, amikor eljöttünk ide, hogy drága halottunknak a végtisztességet megadjuk, tudjuk átérzeni ennek az egyedülálló életnek nagyszerűségét. Most bontakozik ki előttünk terjedelme, nagy emberi és történelmi tartalma ennek az életnek, amilyenhez hasonlót az évszázadok csak ritkán termelnek.

A kancellár ezután ismerteti Hindenburg pa-

lyafutását, háborus szerepét és csodálatos hadvezéri működését.

— Ha a világháborúban a politikai vezetés méltó lett volna a katonai vezetéshez — mondja —, Németországot nem érte volna az a megaláztatás, amiben a békekötés után része volt.

— Ebben a fájdalmas órában arra kérek mindenkit, hogy a múlt pillanatokról fordítsa szemét a jövő felé. Hindenburg nem halt meg, ő él, mert lelke miközöttünk van.

Hitler gyászbeszéde után Göring elnök tolmácsolta a gyászoló családnak a birodalmi gyűlés részvétét.

„HA AUSZTRIÁBAN TITKOS NÉPSZAVAZÁST RENDELTENÉK EL, EGYCSAPÁSRA TISZTÁZÓDNÉK A HELYZET” — JELENTI KI HITLER

London, augusztus 7.

Szenzációs nyilatkozatot közöl Hitlertől a Daily Mail mai száma.

— Németországtól távol áll a háború gondolata — jelentette ki a kancellár az angol lap munkatársa előtt.

Jelenlegi határaink között akarunk maradni,

csak önvédelem esetén vesszünk kezünkbe fegyvert. Nem akarunk gyarmatokat szerezni.

— Ausztriával szemben nincsenek ellenséges szándékaink, azt azonban nem akadályozhatjuk meg, hogy az osztrákok keressék a Németországgal való kapcsolatok visszaállítását.

Ha Ausztriában titkos szavazást rendelnének el azzal egysapásra tisztázódnék a helyzet. A párisi Liberté értesítése szerint Hitler az augusztus 19-iki népszavazás után „minden németek császárává” akarja magát kikiáltatni. Így akarja végleg elzárni a Hohenzollernnek elől a visszatérés útját.

MEGGAZDAGSZIK HINDENBURG BORBÉLYA

Neudeck, augusztus 7.

Igen érdekes epizódot regisztrálnak a lapok Hindenburg halálával kapcsolatban. A halott elnök borbélyáról van szó, aki éveken keresztül szorgalmasan gyűjtögette Hindenburg haját. Az élelmes Figaro most, mondhatni, szálanként adja el a kincset érő haját a halott elnök híveinek, akik azt ereklyeként szándékoznak viselni.

A belügyminisztérium erélyesen megcáfolja egy párisi lapnak az uralkodó ellen tervezett merényletről szóló fantasztikus híradását

Bukarest, augusztus 7.

A belügyminisztérium ma a következő hivatalos kommunikátort adta ki:

„A Párisban megjelenő Le Matin című lap július 31-én megjelent számában egy cikket közölt, amelyben azt állítja, hogy Erdélyben merényletet készítettek elő Károly király ellen. A belügyminisztérium ezt a légből kapott, minden alapot nélkülöző híradást a leg-erélyesebben megcáfolja.”

Megcáfolja a belügyminisztérium azt a bel-földi sajtóban megjelent hírt is, amely szerint a konstancai kaszinó mellett levő sétakikötőhelyre ismeretlen egyén kézigránát dobott.

Mindössze az történt, hogy a konstancai orvosok tengeri ünnepélye során rendezett tüzijátékok egyik petárdája esett rá a kikötőhelyre. A szerencsétlenség során az őrtálló katonája és két tengerész megsebesült.

A szatmári időközietek okvetlenül felveszik a 30 milliót

és csakazértis világvárossá fejlesztik a várost

Szatmár, augusztus 7

Minden kapálózás hiábavaló. Nem tudunk megszabadulni a harminc millió lejtől. Kinálják és felvesszük. Sürgősen. A városi időközi bizottság negyedik ülésén is emlékeztetéssel akarja tenni a nevet. Más-különböben harminc-negyven év múlva ugyan ki emlékezne rájuk? Így azonban emlékezni fognak még unokáink is, mert hiszen a kamatokat, hogy a tőkéből ne is beszéljünk, még azok is fizetni fogják.

Mert a harmincmillió már napok kérdése. Itt lesz, akár akarja a város polgársága, akár nem. Az időközi bizottság bucsuzásul — mert reméljük, hogy ősszel mégis lesz választás — felveszi a harminc milliót. Már folynak ezirányban a tárgyalások és az eredmény nem lehet kétséges.

A harmincmilliót a postatakarékpénztár adja

Hogyne adná, hiszen Szatmár nagyon jó pénz. Kevés erdélyi városnak van annyi vagyona, mint Szatmárnak. Ott van a jó városi erdő, a város birtokai.

Biztos és kitünő pénz tehát Szatmár és ezt leszögezték a postatakarékpénztár részéről is azon a tárgyaláson, amelyet a harmincmillió lej felvétele körül folytattak le. A pénzt tehát megkapjuk. És ebből a hatalmas összegből a városi időközi bizottság rendelete szerint csatornáztatják a várost és megcsinálják a vízvezetékét.

Az ötlet nagyon szép és nagyon is helyénvaló. Különösen nagy szükség van a csatornázásra hiszen a legutóbbi felhőszakadás alkalmával a fél várost elöntötte a víz és csak a tüzoltóságot száz esetben hívták ki. Mondjuk és állítjuk, hogy az ötlet helyénvaló. Egy ötvenezren felüli lélekszámú városnak igen nagy szüksége van a csatornázásra és a vízvezetékre, még akkor is, ha ez felemészti a harmincmilliót. Csak a forma ellen van kifogásunk. Egy ilyen súlyos terhet nem a hivatalból kinevezett időközi bizottságnak kell a város nyakába akasztani. Két hónap múlva már választott tanácsa lesz Szatmárnak — ha igaz — és ráért volna ez a tanács dönteni ebben a kérdésben. A tanács, amelyet a polgárok képviselői vá-

lasztanak. A tanács, ahol bizonyára ellen-vélemények és alaposan megfontolt hozzászólások is elhangzottak volna ebben az ügyben.

Az időközi-bizottságnak azonban nagyon sürgős az ügy. Nem tudnak várni. Felveszik tehát a harmincmilliót lejt, bár a város még az előbbi, a Jorga-féle időközi-bizottság által felvett tízmilliót sem fizette vissza.

Harminc meg tíz, az negyven. Millióban. Ennyivel már tartozunk.

Mi az nekünk, hiszen olyan prima pénz vagyunk.

Legfeljebb az unokáink is nyögnek majd egy kicsit.

Mert mi ugyanis nyögünk.

Most és mindörökké.

Bezzeg másban nem ilyen előrelátó az időközi-bizottság. Néha átalussza a dolgokat és csak akkor ébred fel, amikor már késő. Például a kataszteri hivatal át-helyezésének dolgát átaludta. A hivatalt ugyanis, amelyre pedig nagy szükség van, csendben és észrevétlenül

áthelyezték Nagyváradra.

Szombaton már el is költöztek. Ezt már a város is észrevette. Elég korán. A vagyonok, amelyekben a hivatal költözött még csak Nagykárolyban voltak. Mind-egy. Fő, hogy észrevették. Tárgyalni kezdtek és megállapították, hogy a hivatalra Szatmárnak is nagy szüksége volna. Persze, a vasuti kocsikat már aligha lehetett visszarendelni. Elhatározták tehát, hogy mindent elkövetnek az illetékes minisztériumban, hogy a hivatalt irányítsák vissza Szatmára.

De akkor miért kellett elköltöznie? Talán a butorokat szellőztették?

Előbb kellett volna a városi uraknak felébredni. Jóval előbb. De hogyan is értek volna rá ezzel törődni, amikor itt volt a harmincmillió...

Vizont volt egy üdvös határozata is a városi bizottságnak. Rendszeres autóbusz forgalmat akarnak létesíteni a város belterületén. Eddig ugyanis csak a strandra és az állomásra volt autóbuszjárat, vasárnap még a sporttelepre is. Most, ha a külterületekre is bevezetik az autóbuszjáratokat, ezért csak halás lesz az ott lakó közönség. A város most jelentős kedvezményeket biztosít annak a vállalkozónak, aki az autóbuszjáratokat megcsinálja. Talán akad Erdélyben valaki, aki vállalkozik rá. Jó üzletet csinálna. A város is örülne ennek, jobban, sokkal jobban, mint a harmincmilliónak.

(b. l.)

K Ö Z G A Z D A S Á G

Augusztus 10-én
új rendszer lép életbe
a román—csehszlovák
áruforgalomban

Bukarest, augusztus 7.

Augusztus 10-én új rend lép életbe a Románia és Csehszlovákia közötti áru- és fizetési forgalomban. Az új rendszer azoknak a tárgyalásoknak az eredménye, amelyeket július közepén folytattak le Bukarestben a két állam megbízottai és a melyek anyagát eddig a legnagyobb titokban tartották és még a közvetlen érdekeltekkel sem közölték. Az új egyezmény tulajdonképpen már a mai nappal lépett életbe, de gyakorlatilag csak négy nap múlva kerül megvalósításra.

Az új megállapodás értelmében a cseh áruk romániai exportját ezentul csakis magánkompenzációval lehet fizetni, míg az augusztus 5. előtti exportot az eddig fennállott kliringszámlán keresztül. Az 5000 csehszlovákianál nem nagyobb értékű export is a kliringszámlán rendezhető. A romániai áruk Csehszlovákiába irányuló kivitele továbbra is magánkompenzációs úton történik, kivéve a petróleumtermékeket, amelyeket a csehek csakis a kliringszámlán keresztül fizetnek. Az 5000 koronánál kisebb exporttétel ellenértékét vagy árukompenzációval lehet inkasszálni, vagy pedig az összeget a cseh vevő deponálja a prágai kliringszámlára. Minden más, nem árucseréből eredő követelés behajtása tekintetében mindkét ország fenntartja az eddigi rendelkezéseket, vagyis a klirings-átutalást.

A csehekkel szemben fennálló román árutartozások törlesztése miatt a román kiviteli arány továbbra is 25 százalékkal meg kell haladja a cseh áruk romániai exportját. Ha a kompenzáció olyan cseh árukban történik, amelyek Romániában kontingentálva vannak, a fizetési kompenzáció engedélyét először a román hatóságoktól kell kérvényezni, míg a többi, tehát nem kontingentált áruk ellenértékének kifizetésére akár a bukaresti, akár a prágai Nemzeti Banktól lehet engedélyt kérni.

A román kompenzációs ügyletek lebonyolítására a cseh Nemzeti Bank külön számlát nyitott. Ezáltal augusztus 10-től kezdődőleg a cseh exportörök és importörök közötti fizetések kompenzálása új rend alapján fog történni. A kompenzációs úton importált áruk ellenértékének 20 százalékát a cseh importör deponálni köteles a prágai Narodni Banknál a román Banca Nationala kliringszámlájára, míg a fennmaradó 80 százalékot a cseh importör közvetlenül a cseh exportörök javára helyezi letétbe az újonnan létesített román kompenzációs számlán. Az erre a számlára befizetett összegek a cseh exportör tulajdonát képezik, aki a kompenzációt csinálja és aki azonnal megkapja a pénzt, mihelyt Prágába megérkezik a román Nemzeti Bank értesítése, hogy a cseh importör áruja megérkezett Romániába. A cseh exportör köteles minden egyes esetben arra kérni romániai vevőjét, hogy az áru átvétele után azonnal váltsa ki a Banca Nationalától az erről szóló igazolást, amelynek alapján a Banca Nationala felezabadija a prágai speciálkontóra deponált 80 százalékat. Ennek az összegnek a kezeléséért és kifizetéséért a prágai Narodni Bank tényleges költségeken kívül felezrelék jutalékot számít fel.

Az új áruforgalmi szabályozással kapcsolatban meg kell még említeni, hogy a július—szeptemberi évnegyedre a román kormány nem állapított meg globális kontingenseket a Csehszlovákiából behozható áruk részére. A cseh áruk importjánál Románia az általános kontingentálási rezsim elveit alkalmazza, vagyis minden román importör a saját egyéni kvótáját bármely országból hozhatja be, tehát Csehszlovákiából is. A cseh piacra dolgozó román importörök tehát kontingentált áruk behozatalára is kaphatnak engedélyt, kvótájuk erejéig, ha régebben ezeket az árukat nem is lehetett Csehszlovákiából behozni, vagy csak kis mennyiségben voltak importálhatók. A román im-

A legfőbb adóügyi bizottság nem engedi meg, hogy a behajthatatlan régi követeléseket a nyereségből lehessen leírni

Az odavesztett kinnlevőségek után is kell nyereségadót fizetni?

Bukarest, augusztus 7.

A központi adóügyi bizottság nemrég egész sereg döntést hozott az egyenes adó-törvény alkalmazásával kapcsolatban, a melyek nagy elégedetlenséget váltottak ki kereskedelmi és ipari körökben. A döntések egyrésze ugyanis ellentétben van magával az egyenesadó-törvénnyel, valamint a globális adó megszüntetéséről szóló törvénnyel. A panaszkokat a gazdasági érdekképviseltek memorandumban fog-

lalták össze és azt a héten a pénzügyminiszter elé terjesztették, aki megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet és orvosolni fogja a sérelmeket.

Az egyik legjobban sérelmezett döntése a központi adóügyi bizottságnak az a határozat, amelyben kimondja, hogy az adó alá eső tiszta nyereségből nem lehet levonásba hozni a véglegesen odavesztett követeléseket,

hanem csakis a kétes követelések amortizálása formájában, amelyet az adótörvény 32. szakasza szabályoz, mert ha közvetlenül a nyereségből engednék meg a fizetéseképtelen adósok tartozásainak levonását, ezzel áthágnák a törvény 31. szakaszát, amely pontosan körülírja a megengedett levonásokat, valamint a 32. szakaszt is, amely megállapítja azt a maximális kvótát, amellyel a nyereség ezen a címen csökkenthető.

Mérlegvalódiság fikatív követelésekkel

A kereskedelem és ipar szerint a bizottságnak

ez a döntése ellentétben van az összes jövedelem-megadóztatási elvekkel, jogi döntésekkel, a kereskedelmi törvénnyel, sőt magának a központi adóügyi bizottságnak egy másik döntésével is,

amelyet még 1925-ben hozott ebben a kérdésben. Az adóügyi központi bizottság által a törvény 31. szakaszához írt utasításainak 90. bekezdése ugyanis azt mondja, hogy az adó alá eső nyereség az előző üzletév összes ügyleteinek eredményéből tevődik össze, levonva a vállalatnak ugyanazon évre eső saját kiadásait és az esleleges effektív veszteségeket. Más szóval, ha meg akarják állapítani az adó alá eső tiszta nyereséget, az adókövető-bizottságok le kell vonják az évi bruttó nyereségből a teljes rezsiköltséget és a cég által elszenvedett effektív veszteségeket. Arra vonatkozólag, hogy mit kell érteni effektív veszteség alatt, maga a központi adóügyi bizottság egy 1930 évi döntésében kimondta, hogy a kereskedő veszteségeit csak akkor lehet figyelembe venni, ha iratokkal igazolja, hogy a követelések véglegesen elvesztek.

A különböző ítélőtáblák és maga a Semmitőszék is kiterjesztették a veszteség fogalmát és leszögezték, hogy elegendő, ha a veszteséget elkönyvelik a vállalat könyveiben és akkor máris figyelembe kell venni a megadóztatásnál.

Ez annál is inkább helytálló, mert hiszen a kereskedelmi törvény arra kötelezi a kereskedőt, hogy a mérleg lezárásakor igazi értékük szerint állítsa be aktívát és passzívát. Ugyanebben a szellemben született meg a központi adóügyi bizottság 1925 évi döntése, amely szerint a korábbi évek alatt elszenvedett veszteségeket, amelyeket csak abban az évben vezettek be a könyvekbe, amelyek a mérlege a megadóztatás alapjául szolgálnak és amely veszteségek olyan ügyletekből erednek, amelyek szokás szerint egyik évről a másikra mennek át, (mint például az értékpapiroknál elszenvedett veszteségek, vagy az előző évekből eredő követelések) le lehet vonni, mert a veszteség csak attól a pillanattól számít ténylegesnek, amikor azt ilyen címen átvezetik a veszteség-nyereség-számlába.

Mindezek

portörök tehát azt a különbözetet, amelyvel az Angliából és Ausztriából való behozatalt csökkentették, ezentul Csehszlovákiából importálhatják.

Könyvitést jelent az új rezsimben az a tény is, hogy a román importörök nem kötelesek többé előre bejelenteni, hogy milyen árut fognak kivinni Csehszlovákiába az onnan rendelt áruk ellenértéke fejében. Elegendő, ha az importör kiül-

a korábbi döntések tehát egyetlen szóval sem említik azt, hogy a behajthatatlan követeléseket a dubióz-alap terhére kell amortizálni, amelynek egészen más jellege van, hanem arra kötelezik a kereskedőt, hogy az elvesztett kinnlevőségeit a nyereség-vesztesszámlán szerepeltesse.

A kétes-követelések tartalékalapja speciális óvatossági és elővigyázatossági rendszabály a később kétséssé váló követelések amortizálására, nem pedig a multbeli veszteségek fedezésére.

MIRE SZOLGÁL A DUBIÓZ-ALAP?

Ez kitűnik magából a törvényből is, a mely a kereskedő belátására bízta, hogy akar-e tartalék alapot létesíteni a dubióz követelések számára és úgy intézkedik, hogy „a tiszta nyereség megállapítása után, figyelembe véve a fenti levonásokat, levonhatók még a kétes követelések részére szánt különleges tartalékok, stb.” Nyilvánvaló tehát, hogy a kétes követelések tartalékalapja az olyan elvesztett kinnlevőségek fedezetéül szolgál, amelyek az év folyamán fizetéseképtelenné vált adósoktól nem hajthatók már be és azokat az összegeket van hivatva helyre-pótolni, amelyekre a hitelező többé nem

Egy gyakorlati példa abszurditásai

A központi adóügyi bizottság álláspontja abszurd voltának kidomborítására a kereskedelmi érdekképviseltek egy jellemző példát hoznak fel a pénzügyminiszter elé terjesztett memorandumban. Valamelyik kereskedőnek 20 milliónyi követelése van különböző adósoknál. Az egyenesadó-törvény 32. szakasza értelmében a kereskedőnek joga van arra, hogy év végén, miután a tiszta nyereséget megállapította (és ha veszteséggel dolgozott?) 3 százalékot a kétes követelésekre tartalékoljon, vagyis egymillió lejt. A következő évben a kereskedő a 20 millió kinnlevőségből végleg elvesztett 5 milliót, a mit okiratszerűen tud igazolni (habár a joggyakorlat szerint az iratszerű igazolás nem is lenne kötelező, csak a pénzügyi hatóságok ragaszkodnak hozzá). Ha érvényben maradna a központi adóügyi bizottság legújabb döntése, hogy minden veszteség csakis a kétes tartalékalapból amortizálható, a kereskedő felemésztené az előző évben létesített egymillió, du-

számíthat. De nincsen rá lehetőség és a törvény sem kötelezi a kereskedőt arra, hogy a régi elvesztett követeléseit fedezze a tartalékalapból, mert hiszen ezt az alapot csak év végén, a tiszta nyereség megállapítása után teremti meg az összes kinnlevőségek arányában.

A kereskedő rámutatnak arra, hogy a központi adóügyi bizottság nem értelmezheti a fenti rendelkezést korlátozó módon, vagyis hogy a behajthatatlan követelések, akármilyen régi eredetűek is, csak a tartalékalapból vonhatók le, mert akkor teljesen megszűnne a hitelben való eladások lehetősége.

A hitelüzletnél a kockázat sokkal nagyobb annál a kvótánál, amelyet a törvény a kétes követelések tartalékolásánál megenged.

Miután a törvény a kereskedő belátására bízta, hogy létesítsen-e, vagy sem tartalékalapot a kétes követeléseknek, milyen helyzete van annak a kereskedőnek, aki nem állított be ilyen alapot és mégis komoly veszteségeket ért el a klienseinél? Az ilyen kereskedőnek nincs többé joga hitelbe adni az árut és köteles elviselni a veszteségeket, amelyek a mai gazdasági viszonyok mellett elkerülhetetlenek?

bióz-alapot és joga lenne a következő évre új tartalékalapot teremteni a kétes követelések törlesztésére. Ezáltal azonban az új tartalékalap már csak 750 ezer lejt lehetne, amit akkor is beállíthatna, ha egyáltalán nem lennének multbeli veszteségei, viszont

a többi elvesztett 4 milliót követelést kénytelen lenne a jó követelések között aktív vagyontételként szerepeltetni, vagyis fikatív mérleget volna köteles összeállítani és szembekerülné a kereskedelmi törvény előírásaival.

Ha pedig a 4 milliót mégis beírja veszteségnek, akkor az adóügyi hatóságok ezt nem ismerik el veszteségnek, hanem hozzászámítják az adó alá eső nyereséghez, vagyis a kereskedő nemcsak elvesztett 4 millió lejt, hanem még meg is adóztatják utána nyereségadóval.

Van azután a bizottságnak több más határozata is, amely sérelmes a kereskedelemre és iparra. Ezekkel egy külön cikkben fogunk foglalkozni.

ti az ugynevezett A-ürlapot, amelyben kötelezettséget vállal a kompenzációs export lebonyolítására. Miután ez megtörtént és ha a cseh importör is eleget tett már az ottani importkvóta engedélyezésére előírt feltételeknek, a román kereskedelemügyi minisztérium elvben jóváhagyja az árucserét és erről ideiglenes behozatali engedélyt állít ki a cseh áruk importjára. Az ideiglenes engedély alap-

ján a román importör megállapodhat a cseh partnerrel, utána közösen kérvényezheti a megállapodás jóváhagyását mindkét Nemzeti Banktól és ha ez megvan, a román exportáru elindítható Csehszlovákia felé. Mialatt ez lebonyolítódik, a román importör megkapja már a végleges behozatali engedélyt, amelynek alapján a cseh exportör is elindíthatja a maga áruját Románia felé.

Angol-francia és svájci tőke

Ötvenmillió lej tőkével Romániában gyapjufonódát állít fel

Bukarest, augusztus 7.

A belföldi textilipar nyersanyagellátása a behozatali és devizamegkorlátozások következtében már régóta egyik legégetőbb problémája lett a belföldi gazdasági életnek. Néhány egészen nagy és megfelelő összeköttetésekkel rendelkező vállalat kivételével azt lehet mondani, hogy az egész textilipar nyersanyag nélkül áll.

Ennek a helyzetnek a felismerése készítette a nagy külföldi fonalgyárakat arra, hogy üzemeik egy részének Romániába való áttelepítésére gondoljanak. A román kormány az utóbbi hónapokban olasz, angol és francia részről is kapott ilyen irányú megkereséseket.

Ezek az érdeklőségek kötelezettséget akartak vállalni arra, hogy teljesen új gépeket hozzanak be az országba, miután tudják, hogy a használt textilteljes importját törvény tiltja. A nyugati fonódák megmozdulására hasonló tárgyalásokat kezdtek egyes manchesteri és lengyelországi fonódák is, amelyek azonban a saját gépeiket szeretnék felállítani a létesítendő romániai fonalgyárban, azokat a gépeket, amelyek eddig is a román piac részére dolgoztak. Amikor a kormány ezekkel a cégekkel is tárgyalásokba bocsátkozott, a nyugati textilérdeklőségek visszavonultak a teremtől, de csak látszólagosan, mert amint a piacon legújabbban elterjedt hírek mutatják, Bukarestben már alakulóban is van egy 50 millió lejes részvénytársaság, amely gyapjufonóda felállításának a tervével foglalkozik.

A vállalkozásban francia és svájci tőkések vennének részt, míg egy angol érdekes csoport adná a gépeket.

A létesítendő fonóda évi kapacitása állítólag 6 millió kilogramm lesz.

SPORT

Az utolsó selejtező:

Már kiegyenlítette a gólhátrányt, de nem bírta végig az iramot és végül kikapott a fáradt brassói csapat

CFR-ACFR 4:2 (1:2)

Bukarest, augusztus 7

A brassói vasutas csapat azzal az elszánt elhatározással ment le Bukarestbe, hogy nemcsak kiegyenlíti a brassói meccsen kapott 0:2 gólos hátrányt, de győz és bekerül a Nemzeti Bajnokságba.

Az első félidőben úgy is játszott az ACFR, hogy valószínűvé is tette ezt. Csatársora nagyszerűen kombinált, védelme kitűnően játszott, kezében tartotta a játékot, de éppen a saját diktálta nagy iramnak lett az áldozata: nem bírta végig tartani, idő előtt kifulladt.

Az első félidőben a brassói vasutas csapat van inkább fölényben. A bukaresti támadásokat a jól működő védelem biztosan hárítja el. A 10. perben Vajda Ströckhöz játszik, a brassói center leállítja a labdát és „csőrrel” a sarokba lök 0:1.

A harmadik perc hozza a második brassói gólt. Székelyt faultolják.

A 20 méteres szabadrugást Székely rugja, Theimler kapus kornere védi. Berta rugja a sarokrugást, Theimler kifut, Székely az üres kapuba vágja a labdát 0:2.

A 44. percben Stanescu kapura rug, Tampa kézzel érinti a labdát. A bíró 11-esít itéi.

Attila védhetetlenül belövi a büntetőrugást 1:2.

A második félidőben a bukarestiek kapu előtt sokkal határozottabban. A brassói csapaton egyre jobban kiütökzik a fáradtság. A 6. percben

Gebrovski szökteti Stanescut, akinek beadását Medve befeljei 2:2.

23. percben jut vezetéshez a CFR. Attila-Medve összjáték után előbbi gólt 3:2.

A 37. percben súlyos kapushibából esik az utolsó gól.

Barbu beadását Ströck I. lábbal akarja védeni, elvétí, Attila ott terem és kapuba nyomja a labdát 4:2.

Oravetz bíró nagyobb hibát nem csinált. A bukaresti csapatból Theimler, Rosculeț, Cuedan, Medve és Attila tűntek ki, a brassóiból Márton nagyon jó volt, Rajta kívül Kuszka, Székely, Ströck I. (az első félidőben) és Tampa emelkedtek ki.

Az országban mindenütt

Barátságos mérkőzések

NAGYVÁRAD

Kolozsvári AC—Törökvs, Crisana 1:0 (1:0). A győztes gólt Kent rugja a 16. percben. A KAC csapata nagyon jó benyomást keltett. A Törökvs csapatát Barátky és Pintye erősítették a Crisanaiból.

A NAC—Phoenix mérkőzést nem engedélyezték a NAC ellen indított vizsgálat miatt és gy elmaradt.

TEMESVÁR

Banatul—Vulturii Textile Lugos 3:2 (0:1). Hajduk—Freidorf 2:1 (1:0).

RESICA

Zimonyi Spárta (Jugoszlávia)—RMTE 4:3 (3:2). Nemzetközi mérkőzés.

MAROSVÁSÁRHELY

MMTE—Keramia Beszterce 5:0 (2:0).

GALAC

Unirea Tricolor—Franco Romana 8:1 (1:1).

ARAD

Az Unirea jubileumi körmérkőzése:

SZOMBATON ATE—Unirea 4:1 (3:1).

Gloria CFR—Hakoah 3:2 (2:1).

VASÁRNAP Unirea—Hakoah 3:2 (1:0).

ATE—Gloria CFR 5:2 (2:1).

Végeredményben: 1. ATE. 2. Gloria CFR. 3. Unirea. 4. Hakoah.

SZATMAR

Barkochba—SzSE 3:1 (2:1).

FOGARAS

Ivria—Fagarasul 1:1 (0:0). Szép, fair mérkőzés.

BOTFALU

Cukorgyári SK—Brassói MTE 1:1 (1:0). Ince, illetve Sós I. a góllövők.

MAROSUJVAR

Juventus—Dacia Dicsőszentmárton 5:2 (2:1).

SZÁSZREGEN

Mures—Productia 6:2 (2:1).

PETROZSENY

Jiul—Unirea Gyulafehérvár 8:1 (2:0).

BRAILA

Ripensia, TAC vegyes—Gloria CFR 3:0 (2:0).

GYIMESBUKK

Brasovia TM—Gyimesi SC 2:2 (1:1).

Góllövők: Balogh és Illyés, illetve Fülöp és Bermann.

BARÓT

Romca—Gyergyószentmiklós kombinált 4:2 (1:1) Mindvégig szép, nívós és izgalmas küzdelem.

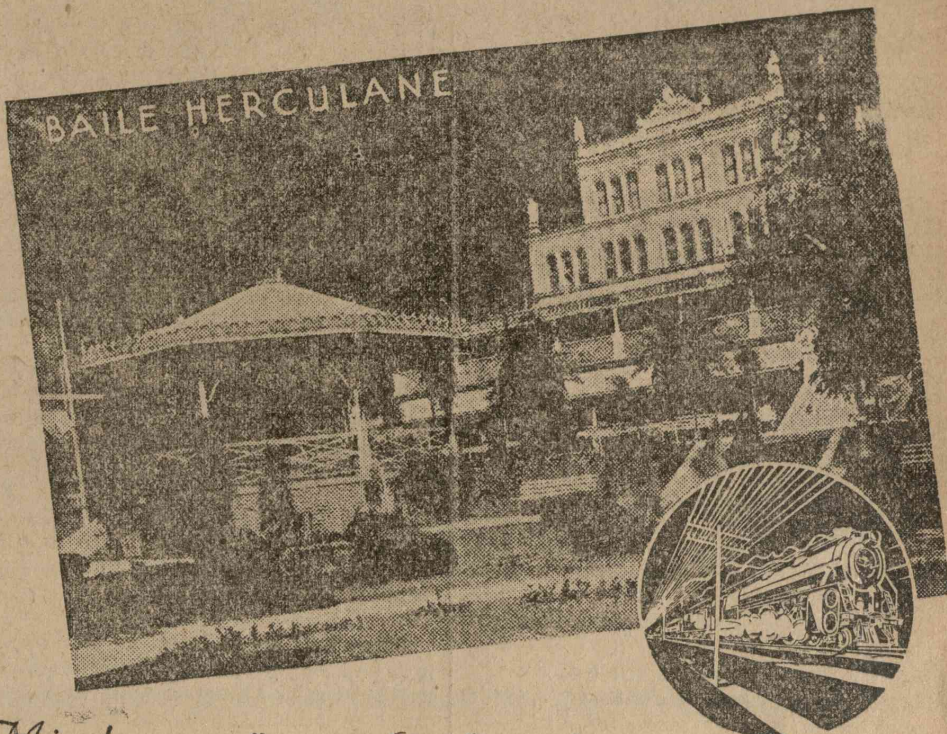
KASSA

Hungária—CsSK 6:1 (5:1).

Hungária—KAC, Törökvs vegyes 9:5 (3:0).

OROSHÁZA

Budapesti profi kombinált—Orosháza válogatott 7:2, (2:1).

Mindennemű munka figyelmet és pontosságot követel. A figyelmetlenség vagy a fáradtság egyetlen pillanata nagy károkat okozhat.

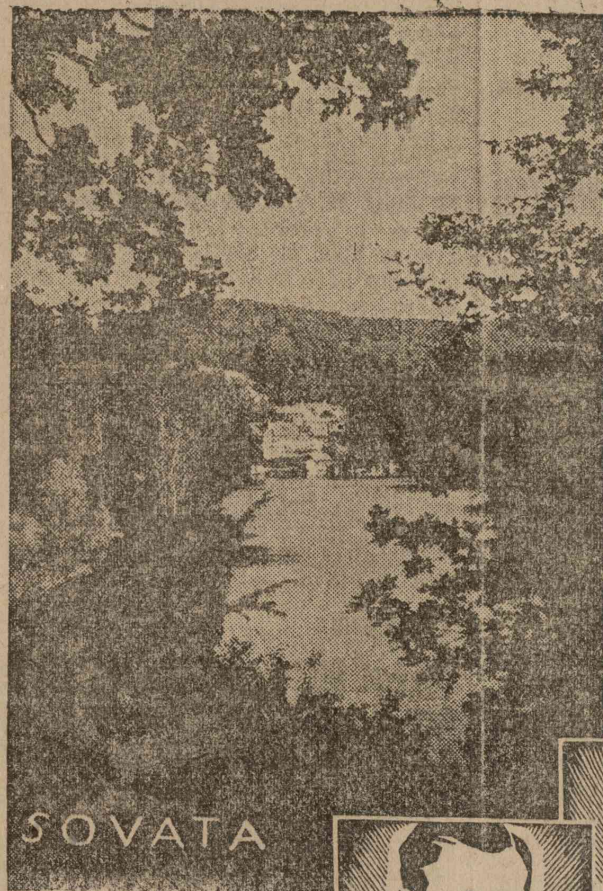
Ezért kellene Önnek is a most kezdődő nyár alatt kipi-hennie magát és egészségét a mi csodálatos nyaraló- és fürdőhelyeinken újra megerősíteni. Hála a modern kényelemnek, amelyet a mi gyógyhelyeink nyújtanak, Románia az egész külfölddel felveheti a versenyt.

Mindent megtalál, ami utazást kellemessé teszi: gyors vonatokat, előzékeny kiszolgálást, jó táplálkozást, olcsó árakat. A hegyekben, a tengeren, mindenütt gyönyörű napokat fog tölteni. És egyidejűleg—micsoda előny!—elintézheti üzleti ügyeit a szokott módon. A Román Telefontársaság az üzleti életnek egy új, modern, megfizethetetlenül praktikus segédeszközt teremtett, egy telefonhálózatot, amely oly egyszerűen van kiépítve, hogy megfeleljen a legkomplikáltabb és legsürgősebb követelményeknek is.

Bárhol legyen is, a

TELEFON

révén mindenkor összeköttetésben állhat ügyeivel, megrendeléseket eszközölhet, vagy visszavonhat, üzleti összeköttetéseket teremthet stb. Anélkül, hogy nyaralását meg kellene szakítania, drága utazások nélkül, hála a telefonnak, éppen úgy dolgozhatnak, mintha irodaszála mellett ülne.

SOVATA

Akár kirándul, akár nyaral,

a TELEFON mindenüvé elkíséri.

A Ferencváros Bukarestben játszana szeptemberben az eddigi tervek szerint. A megegyezésnek egyelőre anyagi okai vannak. A Ferencváros 1700 dollárt kér, a rendezők 1200 dollárt (170 ezer lejt) ígérnek.

Davis Cup selejtező:

Magyarország-Norvégia 3:2

Budapest, augusztus 7

A magyar-norvég Davis Cup selejtező a magyarok győzelmével végződött.

Straub (m)—Schmidt (m) 5:7, 6:1, 6:4.

Az első nap befejezetlen egyest Gabrovitz nyert.

Gabrovitz (m)—Haanes (n) 6:2, 6:4, 9:11, 6:3.

A páros a norvégek győzelmével végződött.

Schmidt, Haanes (n)—gróf Zichy, Ferenczy (m) 5:6, 6:4, 4:6, 6:1, 6:2.

Az utolsó napon:

Gabrovitz (m) Schmidt (n) 6:3, 7:5, 6:4.

Haanes (n) Straub (m) 6:2, 6:3, 6:2.

758 cm-es szenzációs ugrással győzött Koltai a budapesti Springer vándordíjas versenyen. Eredménye magyar rekord lenne, de nem lehet hitelesíteni, mert erős hátszél volt.

HOLLANDIA—MONACO 2:1

Schwenningenben kezdték meg a holland-monacoi tenisz Davis Cup selejtezőt.

A két egyest a hollandok, a párost a monacoiak nyerték.

Knotenbelt (h)—Landau (m) 2:6, 6:2, 5:7, 8:6, 7:5.

Timmer (h)—Galepe (m) 5:7, 6:2, 6:3, 6:4.

Landau, Galepe—Timmer, Coopman 6:4, 6:3, 7:5.

*

Nagybánya—Máramarossziget 6:4.

Nagybányán játszották le vasárnap a két város válogatott csapatai közötti teniszmezőzést nagy közönség előtt. A nagybányai csapat győzött 6:4 arányban.

Városok találkozója:

Brassó — Sepsiszentgyörgy 9:5

Brassó, augusztus 7

Városközi teniszmérkőzés volt vasárnap Brassóban. Sepsiszentgyörgy csapata játszott Brassó válogatottjával. A brassói együttes győzött biztosan, de a sepsiszentgyörgyi játékosok is szép játékot mutattak. A részletes eredmények:

Férfi egyes: Hönig (Br) József (S) 6:4, 6:4, Szentiványi (S)—Schneider (Br) 7:5, 0:0, Bolgdán (Br)—Nagy (S) 4:6, 6:3, 7:5, Illyés (Br)—Schuster (S) 6:1, 6:3, Neumann (S)—Fromm (Br) 6:4, 6:4, 9:7.

Férfi páros: Illyés, Hönig (Br)—Schuster, Neumann (S) 6:2 6:2, Nagy, József (S)—Schneider, Helm (Br) 6:1, 6:3, Fromm, Bogdán (Br)—Szentiványi, gróf Logothetty (S) 7:5, 6:3.

Női egyes: Klees (Br)—gróf Mikes (S) 6:3, 6:0, Orendi (Br)—Dési (S) 6:4, 6:4, Palmhertz (Br)—Benedek (S) 6:4, 8:6.

Vegyes páros: Dési, Schuster (S)—Klees, Fromm (Br) 4:6, 6:4, 6:4, Benedek Neumann (S)—Palmhertz, Helm W. 6:2, 6:4, Orendi, Illyés—gróf Mikes, Szentiványi (S) 6:2, 6:3.

*

Magyarok a német teniszbajnokságon. Szombaton kezdődött a német teniszbajnoki verseny. A férfiegyes első fordulójában von Cramm német bajnok 6:3, 6:3 6:4-re győzött a magyar Kiss ellen, a magyar Pethő pedig 6:4, 12:10, 3:6, 6:4-re győzött a berlini Lorenz ellen.

—

Kerékpár

A bolgár Nicoloff győzött a Tour de Roumanie első napján

Csapatversenyben Románia vezet

Buzan, augusztus 7

Az első Románia körüli kerékpárverseny vasárnap kezdődött. Bukarestből startolt a mintegy hatvan főnyi mezőny. Az első nap a Bukarest—Buzan 152 km-es szakaszt tették meg a versenyzők. Buzanban

előznek a bulgár Nicoloff, a Tour de Bulgarie győztese futott be: 4 óra 26 perc alatt tette meg a távot. (Átlaga 28 km 820 m.) 2. Munteanu Braila. 3. Poparlan Braila. 4. Marmarcea a román csapat kapitánya.

Csapatverseny: 1. Románia 13 óra 19 mp összidővel. 2. Bugária 13 óra 30 p. 3. Plojest. 4. Bukaresti CFR 5. Braila csapata.

A rossz uton sok gumidefekt volt. Buzauban 52 versenyző futott be.

Atlétika

Torrance-világrekord Európában

17.40 métert dobolt Oslóban

Osló, augusztus 7

A világ atlétikai életének egyik legszenzációsabb eredménye zajlott le az oslói versenyen.

Torrance, a legjobb amerikai súlyatléta a súlydobásban 17 m 40 cm-es eredménnyel győzött. Teljesítménye hihetetlenül jó új világrekord.

Torrance tartotta az eddigi rekordot is 16 m 80 cm-rel. Mostani teljesítménye joggal nevezhető a legragyogóbb világrekordnak valamennyi között.

*

Két ifjúsági, országos rekord volt Kolozsvárt a KAC rekordkísérleti versenyén. A KAC nagyszerű ifjúsági gárdája két staféta rekordot javított meg.

4x200 méteren 1 p 37.4 mp. (Régi rekord: TCR Bukarest, 1 p. 45 mp.)

4x400 méteren 3 p 47.2 mp. (Régi rekord: Kinizsi Temesvár.)

Az ifjúsági staféta sokkal jobb eredményt ért el, mint az országos bajnokságon a szeniorok. A KAC komolyan készül az országos ifjúsági banokságra.

*

Elmaradt a német—olasz atlétikai viadal Hindenburg haláláért elrendelt nemzeti gyász miatt. A verseny Milanóban lett volna.

*

A finn bajnokságok közepes eredményei között is akad néhány ragyogó teljesítmény. Különösen az 5000 méteres síkfutás és a gerelyvetés helyezetteinek eredményei remekiek. A bajnokok névsora: 100: Stradvall 10.1 mp, 200: Stradvall 22.1 mp, 400: Fabrucius 50.1 mp, 800: Larva 1 p 56.1 mp, 1500 Mattilainen 4 p

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

02.1 mp, 5000: 1. Maki 14 p 49.2 mp, 2. Höckert 14 p 51.2 mp, 3. Lehto 14 p 53.4 mp, 4. Piispanen 56.6 mp, 5. Salmi-nen 15 p 03.2 mp. A helyezettek idejei szenzációsak. Az óriási iramban Isohilo és Lehtinen feladták. 110 gát: Sjoestedt 15.1 mp, 400 gát: A. Jaervinnem 55.5 mp. Magas: Kotkas és Perasolo 199.5 cm. Távol: Tolamo: 716 cm. Súly: Kuntsi 14 m. 99 cm. Diszkosz: Kotkas 46 m, 72 cm. Gerely: Matti Jaervinen 72 m. 47 cm. 2. Sip-pala 67 m 16 cm. 3. Pentilla 66 m. 45 cm. 4. Liettu 63 m. 80 cm. 5. Ihanamaki 63 m. 51 cm. Itt is a helyezettek!.

*

Bácsalmási Magyarország dekaltonbajnoka — képességeitől jóval elmaradó eredménnyel: 6915.375 ponttal. Bácsalmási eredményei a 100 m: 12.1 mp, távol 649 cm. súly: 10.25 m magas, 175 cm. 400 m: 54.3 mp, 110 gát: 18 mp, diszkosz: 40.78 m., rud 350 cm, gerely: 52.15 m, 1500 m. 5 p. 24.4 mp. A második helyen Léhnert végzett 6396.64 ponttal.

*

Négy brit rekord volt az első nap eredménye az angol birodalmi bajnokságokon, melyeken 16 államból 600 atléta vett részt. A hármassugrásban az ausztráliai Metcalf 15 m 62 cm-es eredménnyel csak 10 cm-rei maradt el a japán Nambu világrekordjától. A női magasugrásban Claridge 159.6 cm-rel, a 80 m-es női gátfutásban Green 11.9 mp-cel és végül a 3x220 yardos hölgy stafétában Kanada hölgycsapata 1 p 14.4 mp-cel brit rekordot teremtett.

*

Vértessy Kató képviseli Magyarországot a londoni hölgyatlétikai világbajnokságon. A 800 m-es gátfutásban indul.

*

A BBTE szerezte meg a Springer vándordíj védelmét erre az évre a vasárnapi budapesti versenyen 45 ponttal. 2. MAC 32 pontal. 3. MTK 8 p. 4. KEAC 7 és fél p. A versenyek első napján a rekkenő hőség másodnapján a szeles, hűvös idő befolyásolta az eredményeket, melyek közül kimagasló Koltai 758 cm-es új országos rekordja, de ez sem hitelesíthető a hátszél miatt. Az eredmények: 100 m: 1. Kovács BBTE 10.5 mp. 2. Gvencs MTK 10.6 mp., (hátszél) 400 m: 1. Barsi BBTE 52.3 mp. Barsi csak győzelemre ment. — 800 m: 1. Szabó és Ignácz holtversenyben 2 perc. 5000 m: Szilágyi MTK 15 p. 24.8 mp. 110 gát: 1. Kovács 15.5 mp. 2. Boros KEAC 16.1 mp. Jávör MTK versenyen kívül. 15.4 mp-t futott. Magasugrás: Kés-márki és Solyom holtversenyben 181 cm. Távolugrás: 1. Koltai 758 cm. 2. Megyeri 741 cm. 3. Somló 698 cm. Koltai négy ugrása: 717, 739, 758, 744. Koltait a hátszél segítette, de anélkül is nagy formában van Rudugrás: 1. Zsuffka 370 cm., 2. Hadházy 360 cm. Súlydobás: 1. Horváth 14.61 cm. 2. Csányi 14.12 m., Gerelyvetés: 1. Várszegi 61.59 m. Diszkoszvetés: 1. Donogén 47.01 m.

Uszás

Óriási fölényrel nyerte Magyarország a magyar-olasz-jugoszláv hármassuszómérkőzést

Budapest, augusztus 7

A magyar—olasz—jugoszláv nemzetek közötti uszóversenyt Magyarország uszói és vízpolóizói fölényesen nyerték meg. A végső eredmény: 1. Magyarország 48 pont. 2. Olaszország 27 pont. 3. Jugoszlávia.

100 m. gyorsuszás: 1. Csik Magyarország 59 mp. 2. Székely Magyarország 1:00.3. 3. Costa Olaszország. 1:04.2. 4. Czigánovics Jugoszlávia 1:05.2. Csiknek magánmérők 58.4, 58.4 és 58.6 mp-t is mértek!

100 m. hátuszás: 1. Nagy Magyarország 1:15.2. 2. Hazai Magyarország 1:15.4. 3. Gazzari Jugoszlávia 1:15.6. 4. Omero Olaszország 1:18.

400 m. gyorsuszás: 1. Signori Olaszország 5:08.4. 2. Lengyel Magyarország 5:10. 3. Costoli Olaszország 5:11. 4. Szabados Magyarország 5:24.8.

1500 m. gyorsuszás: 1. Costoli olasz 21 p. 19.8 mp. 2. Pyber 21 p. 23.4 mp. (Pyber mindössze 17 éves, a magyar uszósport nagy reménysége. Ez volt az első nagy versenye.) 3. Angyal magyar 21 perc 50.1 mp. 4. Perentin olasz 21 p. 52 mp. 5. Binic jugoszláv 22 p. 47 mp.

200 m. melluszás: 1. Mezey magyar 3 p. 02 mp. 2. Hild magyar 3 p. 02.4 mp.

Műugrás: 1. Cozzi olasz 120.40 pont. 2. Hód magyar 117.39 pont.

Toronyműugrás: 1. Vajda Magyarország 94.54 pont. 2. Dibiasi Olaszország 92.78 pont. 3. Zihler Jugoszlávia 90.33 pont. 4. Hód Magyarország 88.90 pont. 5. Cozzi Olaszország 84.53 pont.

4x200 m. gyorsstaféta: 1. Olaszország 9 p. 40.2 mp. 2. Magyarország. 3. Jugoszlávia. Nagy meglepetés. Az olasz staféta első győzelme az európai rekorder magyar csapat felett.

VIZIPOLO

Magyarország—Olaszország 9:0 (6:0). Szombaton.

Magyarország—Jugoszlávia 11:2 (6:2). Vasárnap.

*

400 méteres hölgyhátúszó világrekordot uszott az alig 18 éves amerikai Bridges 6 p. 10.8 mp-es idejével. A régi rekord Harding angol 6 p. 12.4 mp.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 17.577—1934.—2148 C. I. serv. technic.

ARLEJTESI HIRDETMEY

A Joan Rațiu- és a N. Filipescu-utcában eszközrendő csatornázási munkálatok átadása céljából folyó évi augusztus hó 18-án délelőtti 11 órakor a polgármesteri hivatalban egy nyilvános árlejtés, a könyvviteli törvény 88—110. szakaszai alapján fog megtartatni.

A munkálatok összértéke 350.000 lej. Az ideiglenes garancia az ajánlott érték 5 százaléka.

A részletes feltételek, a tervek és a költségvetések Brassó törvényhatósági város mérnöki hivatalában betekintheők.

Brașov, la 28. Iulie 1934.

Comisia Interimară:

Președinte: Dumitrescu m. p. Secretar General: R. Maxim m. p.

Seful Serviciului:

Ing. Sef: Socol m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 18.021—1934.—2136 C. I. serv. technic.

ARLEJTESI HIRDETMEY

A Cenkalja A. egyik részében eszközrendő csatornázási munkálatok átadása céljából folyó évi augusztus hó 18-án délelőtti 10 órakor a polgármesteri hivatalban egy nyilvános árlejtés, a könyvviteli törvény 88—110. szakaszai alapján fog megtartatni.

A munkálatok összértéke 80.000 lej. Az ideiglenes garancia az ajánlott érték 5 százaléka.

A részletes feltételek, a tervek és a költségvetések Brassó törvényhatósági város mérnöki hivatalában betekintheők.

Brașov, la 28. Iulie 1934.

Comisia Interimară:

Președinte: Dumitrescu m. p. Secretar General: R. Maxim m. p.

Seful Serviciului:

Ing. Sef: Socol m. p.

Méhészet

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irta: IGNACZ S.

122 szövegrajzzal. 260 oldal ára 120 Lei

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Félvezeték Önt, ha „OLLA” helyett silány utánzatokat ajánlanak. Utasítsa vissza a rágaskodók az eredeti csomagolásra „OLLA”-hoz.

Bazalt-, vagy andesit-bányát

kitermelés céljaira keresek megvételre vagy bérletre. Ajánlatokat Inginer Stoinescu, București, Strada Episcopiei 5.

Külföldi képviseltek

(Románia részére is patentírozott cikkek kizárólagos egyedi árusítási joggal)

Körzet átvételére, minden nagyobb és kisebb városban, komoly, megbízható cégeket vagy egyéneket keresünk, kik ügynökökkel is dolgoztatnak. Szakis meret nem szükséges.

Ajánlatok „Állandó Üzlet” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe, Arad küldendő.

A tudás hatalom

Ertékes könyvek szülők, pedagógusok, nevelők számára:

A gyermek szervezete, életműködése, táplálása, gondozása, gyakori betegségei és ápolása. Irta: Dr. Orosz D., színes ill. gazdagon ellátva, 232 oldal, ára Lei 180.—

A gyermekek erkölcsi hibái és erkölcsi betegségei. Irta: Dr. Kármán E. 335 oldal, ára Lei 120.—

Csecsemőtáplálás és táplálkozási zavarok. Irta: Dr. Kármán S., 176 oldal, ára Lei 102.—

Az ideges gyermek. Irta: Dr. E. Wexberg, ára Lei 75.—

Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak. Irta: Dr. Földes L., gazdagon ill., ára Lei 90.—

Üzenet az anyáknak. Irta: W. Stekel. I. rész: Kisgyermekkor (csecsemőkortól két éves korig), ára Lei 78.—

II. rész: Óvodáskor és az első iskolaévek ára Lei 108.—

III. rész: Serdülőkor és az érettség kora ára Lei 114.—

Kapható:

Brassói Lapok Könyvosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Sepsiszentgyörgyön olesón eladó 2 szoba, konyha, üzlet-helyiségből álló köház, kerttel, melléképítményekkel. Érdeklődni: Str. Gării 19. 13841

Jókarban levő olesó pianó kerestetik megvételre. Áránlat Thierfeld könyvkereskedés. Fogaras. 13810

Sepsiszentgyörgyön kerestetik szoba, konyha ház megvételre. Ajánlatokat pontos leírással és ármegejelöléssel „Nyugdíjas” jelige alatt a brassói kiadóba. 13709

Eladó

egy MAV 1070 mm es golyóscsapágyas 1928. évi

cséplőgép

Hanomag-traktorral és háromvasu ekével, továbbá egy 6-os Hoffherr gőzcséplő-készlet üzemképes állapotban. Mindkét garnitúra megtekinthető Dombi Domokos úrnál, Târgu-Săucuse (jud. Treicane) Közelebbi felvilágosítást ad a tulajdonos.

„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari Rt. Timișoara, Strada Brătianu 3

Üzleti berendezés, disztes műasztalos munkából, alkalmas singesnek, vagy fűszeresnek, szintén férfi- és szalonszobabutor, szmírna-szőnyegek, olesón eladók. Remete Mór, Sft. Gheorghe, Str. Cuza Voda 13.

Allást keres

Textilszakmában kitűnően nevezetett, erkölcsi és anyagi garanciával rendelkező utazo, elsőrendű gyár képviselőt keresi. „Agilis” jeligére Rudolf Mosse, Arad. 13860

Allást nyer

Egy jó fiut kertésztanulónak, teljes ellátással felvesz „Mária kertészet”, Fogaras. 13810

Kerestetik egy elsőrangú rasztó, ugyszintén egy ügyes autógénhegesztő és ólomfor-csészerező, állandó munkára. Ajánlatok „Photogen”-hez, Brașov, Str. Iuliu Maniu 104. sz. nyujtandók be. 13761

Románul, magyarul perfekt beszélő, bogdai és fűszerüzleti kiszolgáltót azonnal felveszek 1 hónapra. Ajánlatokat kérek és táviratilag kap választ. Szabó József, Borsec. 13859

Házasság

Házasságot kívánok közelebbi állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Leányom 24 éves, igen házasian nevelt, munkaszerető haidon Hozománya egy és fél millió lej. Férjhezadnám megbízható tisztességes férthez, kinek biztos existenciája van vagy annak hiányában nagyvállalatban benősülhet. Kizárólag komoly, saját kézzel megírt teljes című levelet „Konzervatív” jeligére a kiadóhivatalba kérem.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R-T. Brașov.